

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการ ชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน

รายเวต กรุงเทพมหานคร

ผลการสำรวจ

บางเค

**การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการ
ชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน รายเขต
(บางแค) กรุงเทพมหานคร**

ดำเนินการโดย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล

สุรียพร พันพื้ง

มาลี สันภูวรรณ

ตะวันชัย จิระประมุขพิทักษ์

ศรินันท์ กิตติสุขสถิต

วิภาพร จารุเรืองไพศาล

ณัฐนิชา ลอยฟ้า

วรรณิ หุตะแพทย

**ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.)**

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการ ชุมข้อมูลทางสังคมและ สุขภาพของประชาชน รายเขต (เขตบางแค) กรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการ ชุมข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน
รายเขต (เขตบางแค) กรุงเทพมหานคร / สุรีย์พร พันพื้ง ... [และคนอื่น ๆ] -- พิมพ์ครั้งที่ 1. --
นครปฐม : สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2564. (เอกสารทางวิชาการ/สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล ; หมายเลข 549) ISBN (e-book) 978-616-443-568-1

1. ครั้วเรือน. 2. ครั้วเรือน – ไทย – กรุงเทพมหานคร. 3. ครั้วเรือน – ไทย – การสำรวจ.
4. ครั้วเรือน -- ไทย – แ่งสังคม. 5. ครั้วเรือน -- ไทย – แ่งเศรษฐกิจ. 6. ประชากร -- สุขภาพและอนามัย.
7. สุขภาพและอนามัย. 8. ครั้วเรือน -- ไทย (ภาคกลาง). I. สุรีย์พร พันพื้ง. II. มาลี สันภูวรรณ. III. ตะวันชัย
จิระประมุขพิทักษ์. IV. ศิรินันท์ กิตติสุขสถิต. V. วิภาพร จารุเรืองไพศาล. VI. ธรรมนูญ ลาวยฟ้า. VII. วรณี
หุตะแพทย์. VIII. มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. IX. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการ
สร้างเสริมสุขภาพ. X. ชื่อชุด.

HB887 ก493 2564

ISBN (e-book) 978-616-443-568-1

ปีที่พิมพ์ มิถุนายน 2564

สนับสนุนการจัดพิมพ์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
อาคารศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ 99/8 ซอยงามดูพลี
แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
โทรศัพท์ 02-343-1500 โทรสาร 02-343-1501
e-mail: info@thaihealth.or.th
Website: www.thaihealth.or.th

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
999 ถนนพุทธมณฑลสาย 4 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม 73170
โทรศัพท์ 0-2441-0201-4 โทรสาร 0-2441-9333
Website: <http://www.ipsr.mahidol.ac.th>

สารบัญ

ความเป็นมาของโครงการ.....	1
ข้อค้นพบสำคัญ	2
ผลสำรวจครัวเรือนเขตบางแค.....	3
ประชากรในครัวเรือน	3
ลักษณะของกลุ่มประชากร	4
จำนวนสมาชิกครัวเรือน.....	5
ครัวเรือนที่มีสมาชิกมีชื่อหรือไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน	6
ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป	6
ครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	7
ครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	8
เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน	8
ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน.....	8
โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน	9
เศรษฐกิจของครัวเรือน	10
สิ่งแวดล้อมของครัวเรือน	10
ครัวเรือนที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ.....	10
ครัวเรือนที่มีพื้นลื่น หรือไม่มีวัสดุปูกันลื่น	11
ครัวเรือนที่ไม่มีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	12
ครัวเรือนที่ไม่มีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง	12
ครัวเรือนที่มีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน.....	13
การแยกขยะ.....	14
ผลสำรวจบุคคลเขตบางแค	15
ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ	15
การทำงาน	17
รายได้และการออม	18
สุขภาพ	20
การออกกำลังกาย	25
ผลกระทบของโควิด-19	26
ภาวะพึ่งพิงกับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคม	27
ภาวะพึ่งพิงกับผลกระทบต่อผู้ดูแล	29
สรุปผลการสำรวจ.....	31
ภาคผนวก	33
ภาคผนวก ก ข้อมูลรายเขตเปรียบเทียบกับภาพรวม	34
ภาคผนวก ข ข้อมูลระดับครัวเรือน รายชุมชน.....	38
ภาคผนวก ค ข้อมูลระดับบุคคล รายชุมชน	46

สารบัญตาราง

ตาราง 3.1:	จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามชุมชน.....	3
ตาราง 4.1:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคม.....	16
ตาราง 4.2:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการทำงาน ความพร้อมและความต้องการทำงาน.....	17
ตาราง 4.3:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ.....	18
ตาราง 4.4:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ การออม และวิธีที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน.....	19
ตาราง 4.5:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของสิทธิประกันสุขภาพ และความครอบคลุม.....	20
ตาราง 4.6:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง.....	21
ตาราง 4.7:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่องหรือความพิการ.....	23
ตาราง 4.8:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต.....	24
ตาราง 4.9:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามผลกระทบจากการดูแลผู้สูงอายุ.....	24
ตาราง 4.10:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกาย สถานที่ออกกำลังกาย และเหตุผล ที่ไม่ได้ออกกำลังกาย.....	25
ตาราง 4.11:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19.....	27
ตาราง 4.12:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และเศรษฐกิจของครัวเรือน.....	27
ตาราง 4.13:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน.....	28
ตาราง 4.14:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และการได้รับเบี้ยผู้พิการ.....	28
ตาราง 4.15:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต.....	29
ตาราง 4.16:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุและ ผลกระทบด้านการเงินของผู้ดูแลหรือครอบครัว.....	29
ตาราง 4.17:	ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการทำงาน - การลาออกจากงาน.....	30

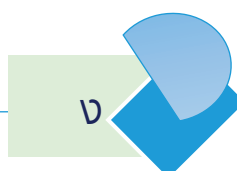
สารบัญรูปภาพ

รูปภาพ 3.1:	โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ เขตบางแค	4
รูปภาพ 3.2:	โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ ภาพรวม 13 เขต.....	5
รูปภาพ 3.3:	ขนาดครัวเรือนเฉลี่ยและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิก.....	5
รูปภาพ 3.4:	ร้อยละของครัวเรือน ที่มีสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านแยกตามจำนวน.....	6
รูปภาพ 3.5:	ร้อยละของครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้สูงอายุ	7
รูปภาพ 3.6:	ร้อยละของครัวเรือนที่มี และไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง / พักการ	7
รูปภาพ 3.7:	ร้อยละของครัวเรือนที่มี และไม่มีผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง	8
รูปภาพ 3.8:	ร้อยละของครัวเรือนที่รายได้ครัวเรือนเพียงพอ/ไม่เพียงพอ	9
รูปภาพ 3.9:	ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้ ในช่วงสถานการณ์โควิด-19	9
รูปภาพ 3.10:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจครัวเรือน.....	10
รูปภาพ 3.11:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านแสงสว่าง	11
รูปภาพ 3.12:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านสภาพพื้นในห้องพักนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	11
รูปภาพ 3.13:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีราวจับในห้องพักนอน หรือห้องน้ำหรือทางเดิน.....	12
รูปภาพ 3.14:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีประตูบานเลื่อน หรือบานประตู ที่เปิดออกนอกห้อง	13
รูปภาพ 3.15:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีพื้นต่างระดับ	13
รูปภาพ 3.16:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการแยกขยะ	14

ตารางภาคผนวก ก:

ข้อมูลรายเขตเปรียบเทียบกับภาพรวม

ตาราง ก1: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน.....	34
ตาราง ก2: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตาม การไม่มี/มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป.....	34
ตาราง ก3: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการไม่มี/มี ผู้ป่วยเรื้อรังหรือพิการ	34
ตาราง ก4: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการไม่มี/มีผู้มีภาวะพึ่งพิง.....	35
ตาราง ก5: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน	35
ตาราง ก6: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนในช่วง สถานการณ์โควิด-19	35
ตาราง ก7: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน	35
ตาราง ก8: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างในห้อง และทางเดินภายในบ้าน	36
ตาราง ก9: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน.....	36
ตาราง ก10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน.....	36
ตาราง ก11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง.....	36
ตาราง ก12: ร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามการมีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน.....	37
ตาราง ก13: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ	37

ตารางภาคผนวก ข: ข้อมูลระดับครัวเรือนรายชุมชน

ตาราง ข1:	จำนวนและร้อยละของครัวเรือน รายชุมชน.....	38
ตาราง ข2:	ขนาดครัวเรือนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิกครัวเรือน รายชุมชน ..	39
ตาราง ข3:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน รายชุมชน	39
ตาราง ข4:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการไม่มี/มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป รายชุมชน	40
ตาราง ข5:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการไม่มี/มีผู้ป่วยเรื้อรังหรือพิการ รายชุมชน.....	40
ตาราง ข6:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตาม จำนวนเฉลี่ยและการไม่มี/มีผู้มีภาวะพึ่งพิง รายชุมชน.....	41
ตาราง ข7:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน รายชุมชน	41
ตาราง ข8:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนในช่วง สถานการณ์โควิด-19 รายชุมชน	42
ตาราง ข9:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสถานะของครัวเรือน รายชุมชน.....	42
ตาราง ข10:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้าน รายชุมชน.....	43
ตาราง ข11:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน รายชุมชน	43
ตาราง ข12:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน รายชุมชน	44
ตาราง ข13:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง รายชุมชน	44
ตาราง ข14:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีพื้นที่ต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน รายชุมชน..	45
ตาราง ข15:	ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ รายชุมชน.....	45

ตารางภาคผนวก ค: ข้อมูลระดับบุคคลรายชุมชน

ตาราง ค1:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ รายชุมชน.....	46
ตาราง ค2:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามกลุ่มอายุ รายชุมชน	46
ตาราง ค3:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย รายชุมชน.....	47
ตาราง ค4:	ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส รายชุมชน	47

ตาราง ค5: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา รายชุมชน.....	48
ตาราง ค6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน รายชุมชน	48
ตาราง ค7: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความพร้อมและความต้องการทำงาน รายชุมชน.....	49
ตาราง ค8: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ รายชุมชน	49
ตาราง ค9: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ของตนเอง รายชุมชน	50
ตาราง ค10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออม รายชุมชน	50
ตาราง ค11: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามวิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน รายชุมชน....	51
ตาราง ค12: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน.....	52
ตาราง ค13: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน	53
ตาราง ค14: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง รายชุมชน	53
ตาราง ค15: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	54
ตาราง ค16: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความบกพร่อง หรือความพิการ รายชุมชน.....	54
ตาราง ค17: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่อง หรือความพิการ รายชุมชน .	55
ตาราง ค18: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง รายชุมชน.....	55
ตาราง ค19: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน	56
ตาราง ค20: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามผลกระทบของการดูแลผู้สูงอายุ ต่อผู้ดูแลหรือครอบครัว รายชุมชน	56
ตาราง ค21: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายเป็นประจำ รายชุมชน	57
ตาราง ค22: ร้อยละของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำ จำแนกตามการใช้สถานที่ออกกำลังกาย ในสังกัดกรุงเทพมหานคร รายชุมชน.....	57
ตาราง ค23: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ รายชุมชน.....	58
ตาราง ค24: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19 รายชุมชน	58
ตาราง ค25: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และเศรษฐกิจของครัวเรือน รายชุมชน	59
ตาราง ค26: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน รายชุมชน	60
ตาราง ค27: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และการได้รับเบี้ยผู้พิการ รายชุมชน	61
ตาราง ค28: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน	62
ตาราง ค29: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการเงิน-ของผู้ดูแลหรือ ครอบครัว รายชุมชน	63
ตาราง ค30: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบต่อผู้ดูแลด้านการงาน การออกจากงานรายชุมชน	64

โครงการ “การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการชุดข้อมูลทางสังคม และสุขภาพของประชาชน รายเขต กรุงเทพมหานคร” ดำเนินการโดยสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสุขภาพ (สสส.) ทั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชน ในรายเขตของ กรุงเทพมหานคร รวมทั้งเพื่อเสริมศักยภาพของภาคีเครือข่าย เพื่อการขับเคลื่อนการทำชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชนในกรุงเทพมหานคร

โครงการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในเขตนำร่อง 13 เขต จำนวน 84 ชุมชน โดยข้อมูลที่เก็บรวบรวมแบ่งเป็นระดับครัวเรือนและระดับบุคคล มีกลุ่มเป้าหมายในระดับบุคคลคือ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ และผู้ดูแล สำหรับเขตบางแคเป็นหนึ่งใน 13 เขตนำร่อง มีจำนวนตัวอย่างจาก 4 ชุมชน 557 ครัวเรือน แบ่งเป็นผู้สูงอายุ 477 คน ผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 72 คน และผู้ดูแล 223 คน

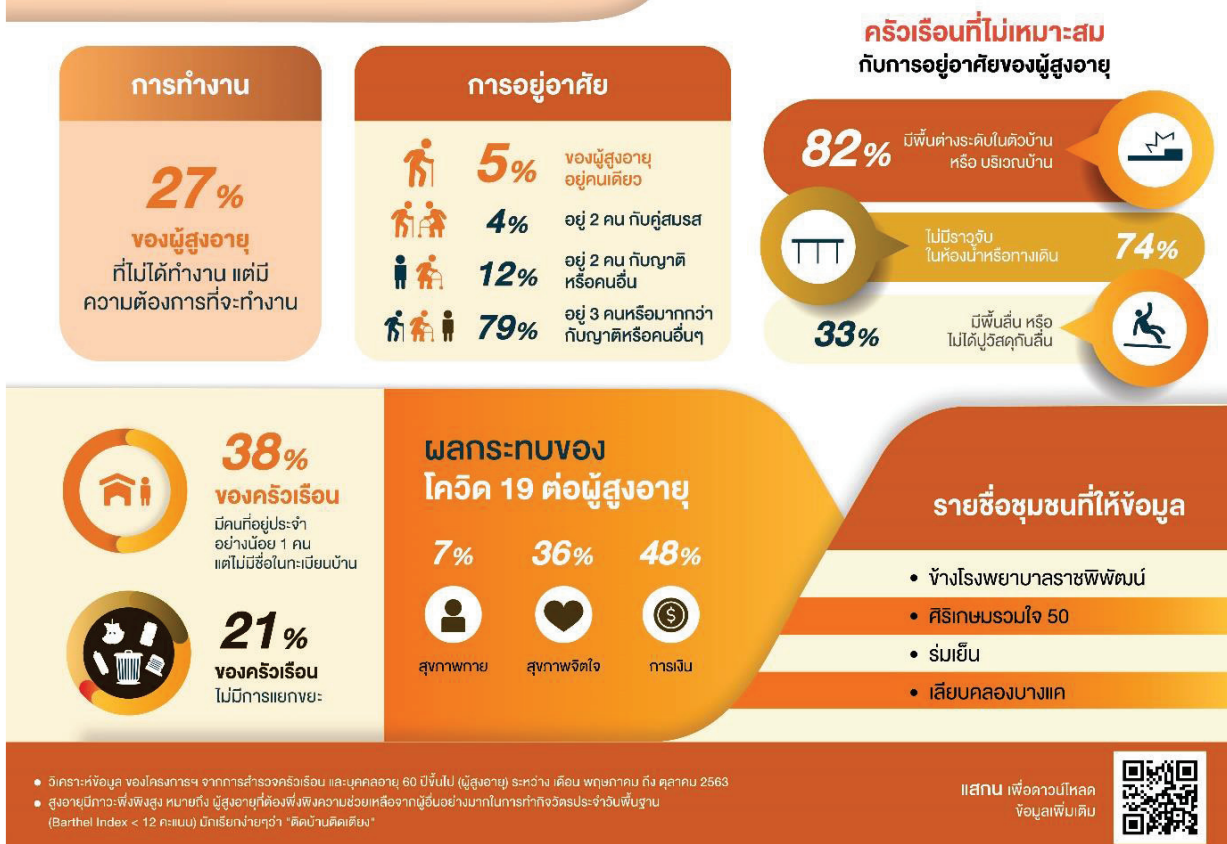
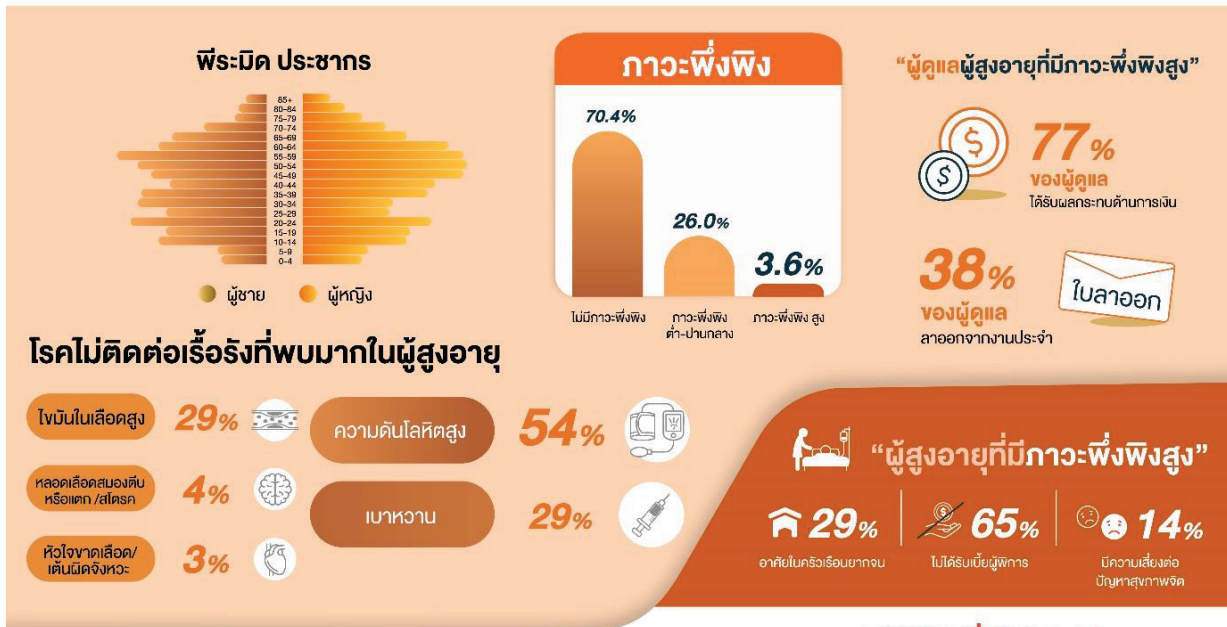
เป็นที่ทราบกันว่าการวางแผนการพัฒนาพื้นที่และประชากรอย่างเป็นระบบนั้น สิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ ข้อมูลที่มีความถูกต้อง เชื่อถือได้ ทันสมัย และเป็นตัวแทนของประชากรกลุ่มต่างๆ กรุงเทพมหานคร มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะ ภาวะเศรษฐกิจ สังคม และวิถีชีวิตของประชากรที่หลากหลายในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับจังหวัด ระดับเขต ระดับแขวง ระดับชุมชน ครัวเรือน และรายบุคคล ข้อมูลแต่ละชุดถูกจัดเก็บตามวัตถุประสงค์การนำข้อมูลไปใช้ในการตอบภารกิจหลักขององค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชนที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล แต่ข้อมูลเหล่านี้มีข้อจำกัด สำหรับการนำไปใช้จริงที่แตกต่างกันออกไป รวมทั้งยังมีข้อท้าทายในเรื่องการเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างข้อมูลชุดต่างๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากขาดการวางแผนการจัดทำฐานข้อมูลร่วมกัน ตั้งแต่ก่อนเริ่มโครงการ

จะเห็นว่าข้อมูลที่มีอยู่ในขณะนี้ อาจมีความไม่ครบถ้วน ทั้งในเชิงประเด็น และพื้นที่ โดยเฉพาะความแตกต่างของลักษณะที่อยู่อาศัย การใช้ที่ดิน รวมทั้งลักษณะทางสังคม-เศรษฐกิจ และสุขภาพของประชากรวัยต่างๆ โดยเฉพาะในแต่ละพื้นที่หรือเขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องมีชุดข้อมูลทางสังคม และสุขภาพ เพื่อให้การทำงานด้านการพัฒนาและสวัสดิการสังคม และสุขภาวะของประชากรมีประสิทธิภาพ และมีความเหมาะสมกับบริบท วิถีชีวิตของประชากรที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครในระดับเขตการปกครองต่อไป

IV. ตารางแค

โครงการ การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการจัดการชุดข้อมูลทางสังคมและสุขภาพของประชาชนรายเขต กรุงเทพมหานคร

3

ผลสำรวจครัวเรือนเขตบางแค*

เขตบางแคมีครัวเรือนที่ให้ข้อมูลจำนวน 557 ครัวเรือน จากทั้งหมด 606 ครัวเรือนที่ผู้นำชุมชนสามารถติดต่อได้ หรือคิดเป็นครัวเรือนที่ให้ข้อมูลร้อยละ 91.9 ทั้งนี้เป็นครัวเรือนใน 4 ชุมชนตัวอย่าง (รายละเอียดตามตาราง 3.1) สำหรับการนำเสนอต่อไปนี้เป็นเปรียบเทียบผลที่พบรายเขตกับภาพรวมของการสำรวจใน 13 เขตนำร่อง ส่วนข้อมูลรายชุมชนได้นำเสนอในภาคผนวก

ตาราง 3.1: จำนวนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามชุมชน

ชุมชน	จำนวน ครัวเรือนจาก ฐานข้อมูล ของเขต	จำนวน ครัวเรือนที่ผู้นำ ชุมชนสามารถ ติดต่อได้	จำนวน ครัวเรือนที่ เก็บข้อมูลได้	ร้อยละของ ครัวเรือนที่ เก็บข้อมูลได้
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	155	57	57	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50	485	228	201	88.2
ร่มเย็น	485	230	217	94.3
เลียบคลองบางแค	49	91	82	90.1
รวม	1,174	606	557	91.9

นอกจากข้อมูลในระดับครัวเรือนแล้ว การสำรวจนี้ยังได้เก็บรวบรวมข้อมูลในระดับบุคคลด้วย โดยมีกลุ่มเป้าหมายในระดับบุคคลคือ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ และผู้ดูแล ซึ่งในเขตบางแคสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สูงอายุ 477 คน ผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 72 คน และผู้ดูแล 223 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 772 คน

ประชากรในครัวเรือน

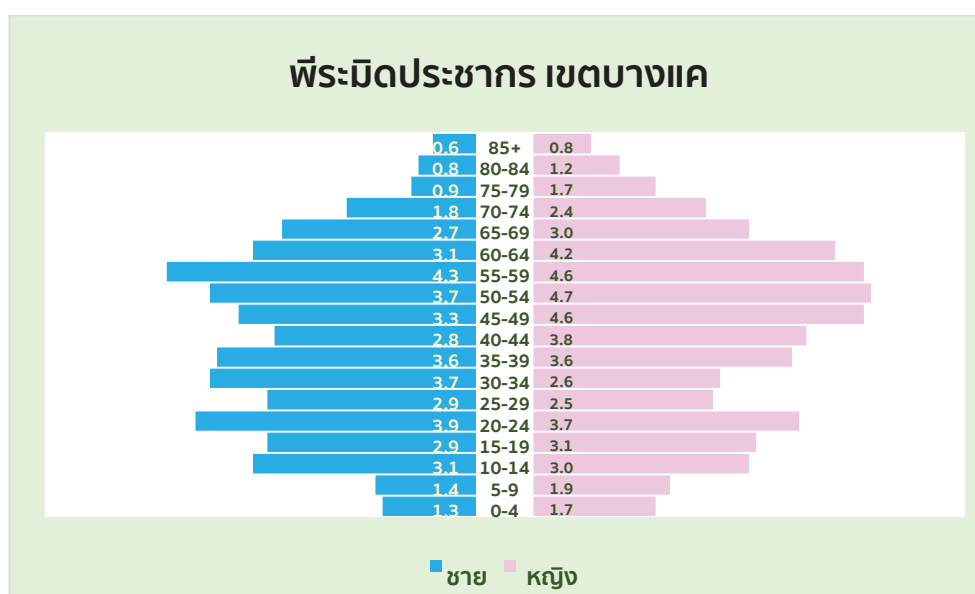
ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอลักษณะของกลุ่มประชากรในครัวเรือน ประกอบด้วย โครงสร้างประชากรตามอายุและเพศ จำนวนสมาชิกครัวเรือน สมาชิกครัวเรือนมีชื่อหรือไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน สมาชิกครัวเรือนที่เป็นผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ และครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง

* ในการรายงานผลตัวเลขร้อยละที่เป็นทศนิยมอาจมีความแตกต่างจากในเล่มภาพรวม 13 เขต เนื่องมาจากการคำนวณที่ ใช้ฐานจำนวนตัวอย่างแตกต่างกัน (ตัวอย่างรวม 13 เขต หรือ ตัวอย่างรายเขต) และการปัดเศษทศนิยม

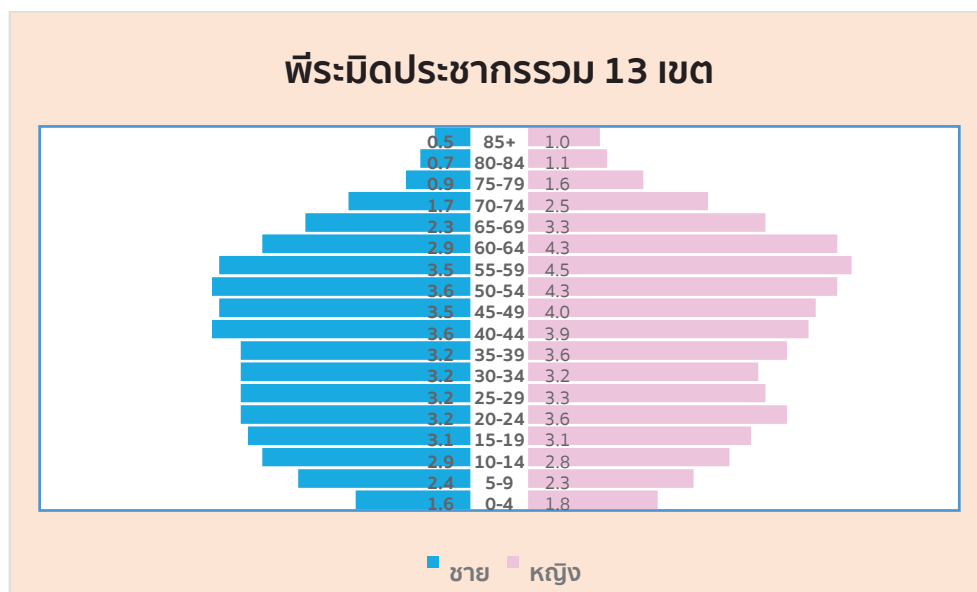
ลักษณะของกลุ่มประชากร

จากครัวเรือนที่ให้ข้อมูล ในเขตบางแคมีประชากรจำนวน 2,081 คน โดยมีสัดส่วนประชากรหญิงมากกว่าชาย รูปพีระมิดประชากรแสดงให้เห็นถึงกลุ่มประชากรจำแนกตามอายุและเพศ ซึ่งเมื่อแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มอายุ พบว่ามีสัดส่วนของประชากรวัยเด็ก(อายุ 0-14 ปี) ร้อยละ 12.5 ประชากรวัยแรงงาน (อายุ 15-59 ปี) ร้อยละ 64.3 และประชากรวัยสูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 23.2 เมื่อเปรียบเทียบกับภาพรวม เขตบางแคมีสัดส่วนของวัยแรงงานและวัยสูงอายุมากกว่า ส่วนวัยเด็กนั้นมีสัดส่วนน้อยกว่า (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.1 และ 3.2)

รูปภาพ 3.1: โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ เขตบางแค

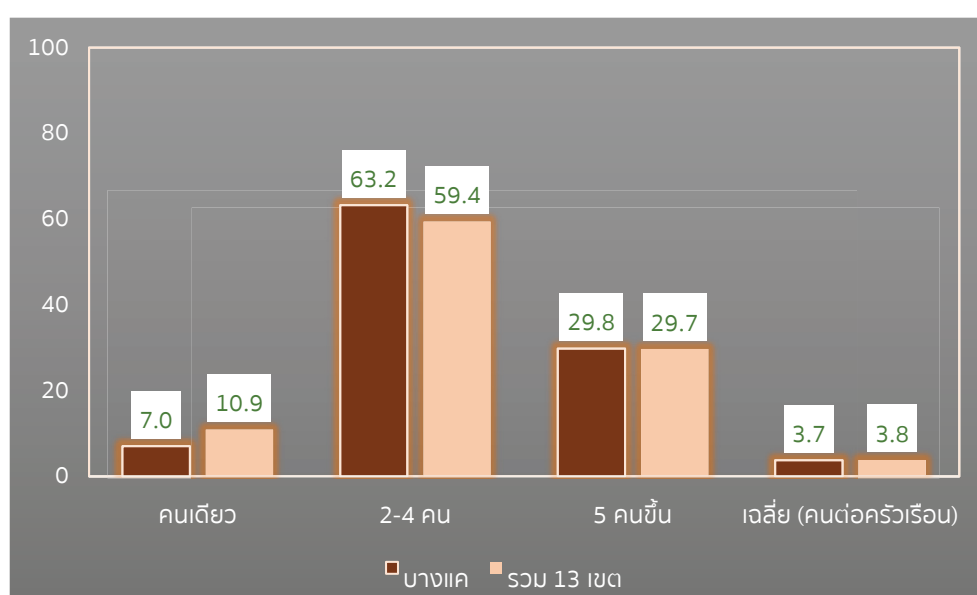
รูปภาพ 3.2: โครงสร้างประชากร จำแนกตามอายุและเพศ ภาพรวม 13 เขต

จำนวนสมาชิกครัวเรือน

ครัวเรือนที่สำรวจเมื่อแบ่งตามจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน ในเขตบางแค พบว่า มีสมาชิกครัวเรือนเฉลี่ย 3.8 คนต่อครัวเรือน ซึ่งใกล้เคียงกับขนาดครัวเรือนในภาพรวม 13 เขต ส่วนครัวเรือนที่อยู่คนเดียวในเขตนี้มีสัดส่วน ร้อยละ 7.0 ซึ่งน้อยกว่าภาพรวมที่มีร้อยละ 10.9 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.3)

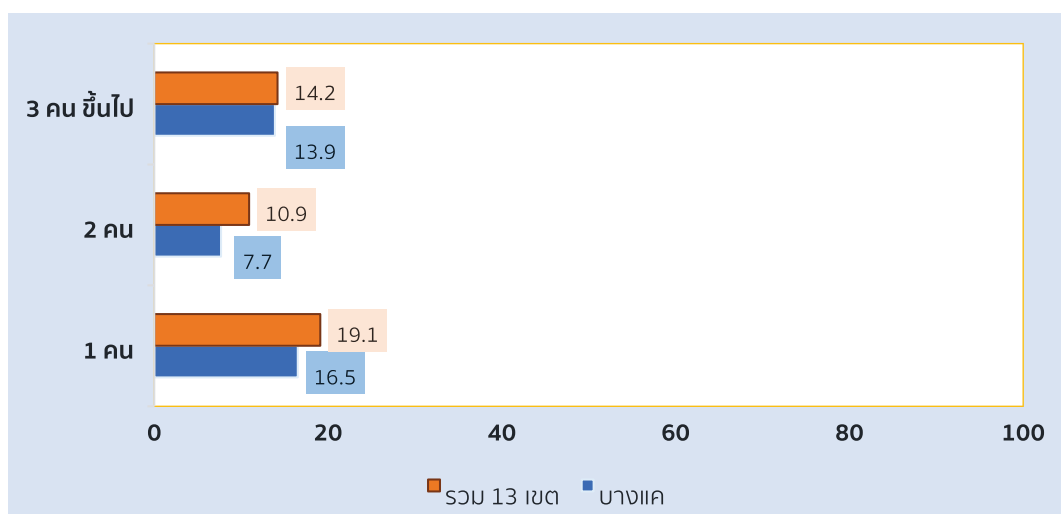
รูปภาพ 3.3: ขนาดครัวเรือนเฉลี่ยและร้อยละของครัวเรือน
จำแนกตามจำนวนสมาชิก

ครัวเรือนที่มีสมาชิกมีชื่อหรือไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

ส่วนประชากรที่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือประชากรแฝง ในเขตบางแคมีประชากรที่ไม่ชื่อในทะเบียนบ้าน โดยเฉลี่ยมีครัวเรือนละ 0.9 คน ซึ่งน้อยกว่าภาพรวมที่มี 1.0 คนต่อครัวเรือน ส่วนสัดส่วนของครัวเรือนที่สมาชิกไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านอย่างน้อย 1 คนนั้นมีร้อยละ 38.1 ซึ่งน้อยกว่าภาพรวมที่มีร้อยละ 44.2 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.4 และตาราง ก1 ในภาคผนวก)

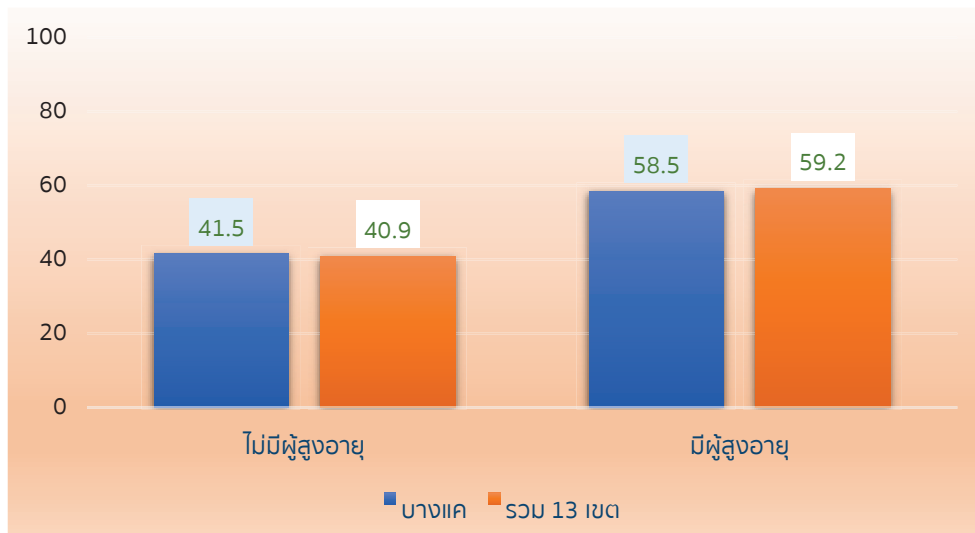
**รูปภาพ 3.4: ร้อยละของครัวเรือน ที่มีสมาชิกที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน
จำแนกตามจำนวน**

ครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

จำนวนผู้สูงอายุในระดับครัวเรือนในเขตบางแคเองนั้น พบว่ามีจำนวนเฉลี่ย 0.8 คนต่อครัวเรือน ทั้งนี้ไม่แตกต่างจากภาพรวม ส่วนสัดส่วนของครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุเป็นสมาชิกอย่างน้อย 1 คนขึ้นไป ในเขตนี้ พบว่า มีร้อยละ 58.5 ซึ่งน้อยกว่าภาพรวมที่มีร้อยละ 59.2 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.5 และตาราง ก2 ในภาคผนวก)

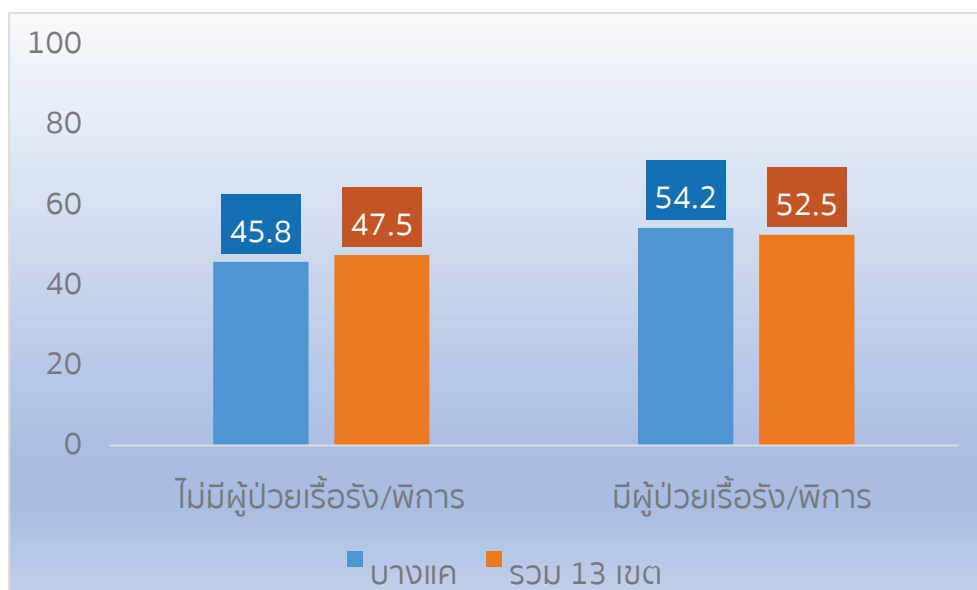
รูปภาพ 3.5: ร้อยละของครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้สูงอายุ

ครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ

การสำรวจนี้ชี้ให้เห็นว่าเขตบางแคมีครัวเรือนที่มีสมาชิกอย่างน้อยหนึ่งคนเป็นผู้ป่วยเรื้อรังหรือผู้พิการ ร้อยละ 54.2 ซึ่งจะเห็นได้ว่าสัดส่วนของครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรังหรือผู้พิการสูงกว่าภาพรวม 13 เขตทั้งนี้สัดส่วนภาพรวม 13 เขต มีร้อยละ 52.5 ส่วนจำนวนเฉลี่ยของผู้ป่วยเรื้อรังหรือผู้พิการอยู่ที่ 0.8 คนต่อครัวเรือน ซึ่งไม่แตกต่างจากภาพรวม 13 เขต (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.6 และตาราง ก3 ในภาคผนวก)

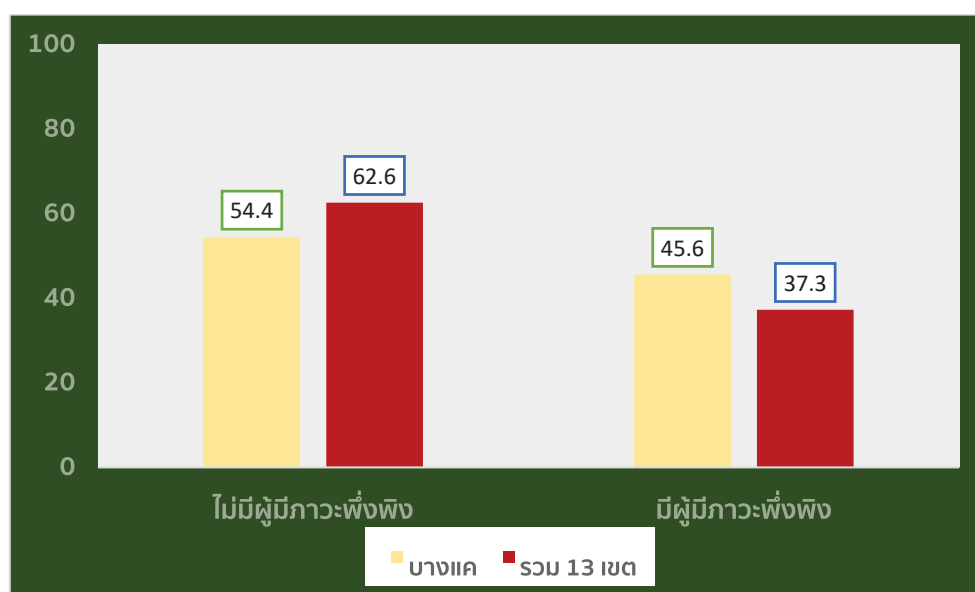
รูปภาพ 3.6: ร้อยละของครัวเรือนที่มี และไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง / พิการ

ครัวเรือนที่มี/ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง

ผู้มีภาวะพึ่งพิงเป็นบุคคลที่ควรได้รับการช่วยเหลือ และผู้ที่ทำหน้าที่หลักในการดูแล/ช่วยเหลือ คือบุคคลในครัวเรือน การศึกษาในระดับครัวเรือนพบว่า เขตบางแคมีครัวเรือนร้อยละ 45.6 ที่มีสมาชิก เป็นผู้ที่มีการภาวะพึ่งพิง และเฉลี่ยมีจำนวนผู้มีภาวะพึ่งพิง 0.6 คนต่อครัวเรือน ทั้งนี้ทั้งสัดส่วนและค่าเฉลี่ย สูงกว่าที่พบในภาพรวม 13 เขต (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.7 และตาราง ก4 ในภาคผนวก)

รูปภาพ 3.7: ร้อยละของครัวเรือนที่มี และไม่มีผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง

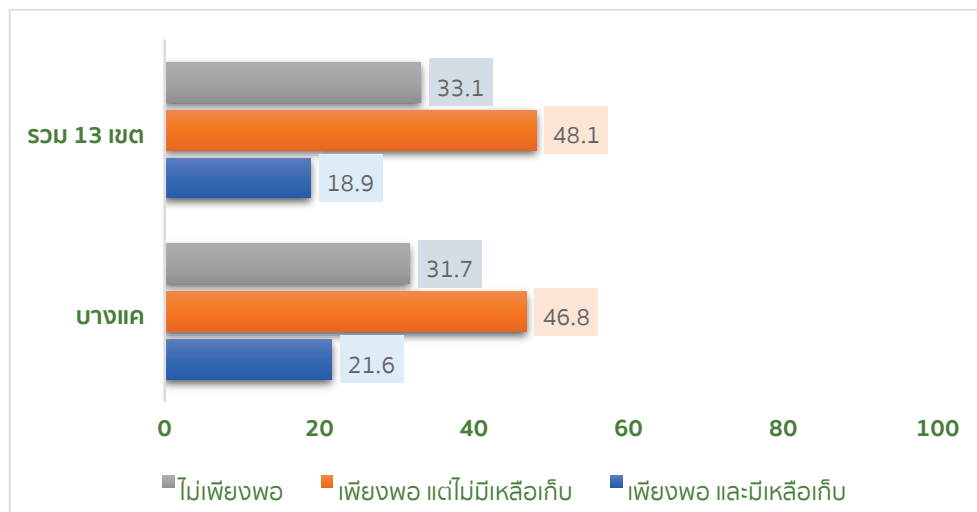
เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

การเสนอผลในด้านเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนต่อไปนี้ ประกอบด้วย ความเพียงพอของ รายได้ครัวเรือน โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน และเศรษฐกิจของครัวเรือน

ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน

ในเขตบางแคครัวเรือนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 68.3) รายงานว่าครัวเรือนมีรายได้เพียงพอทั้งมีมี เหลือเก็บและไม่เหลือเก็บ อย่างไรก็ตามมีร้อยละ 31.7 ของครัวเรือนที่ระบุว่ารายได้ครัวเรือนไม่เพียงพอ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าภาพรวมที่มีร้อยละ 33.1 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.8)

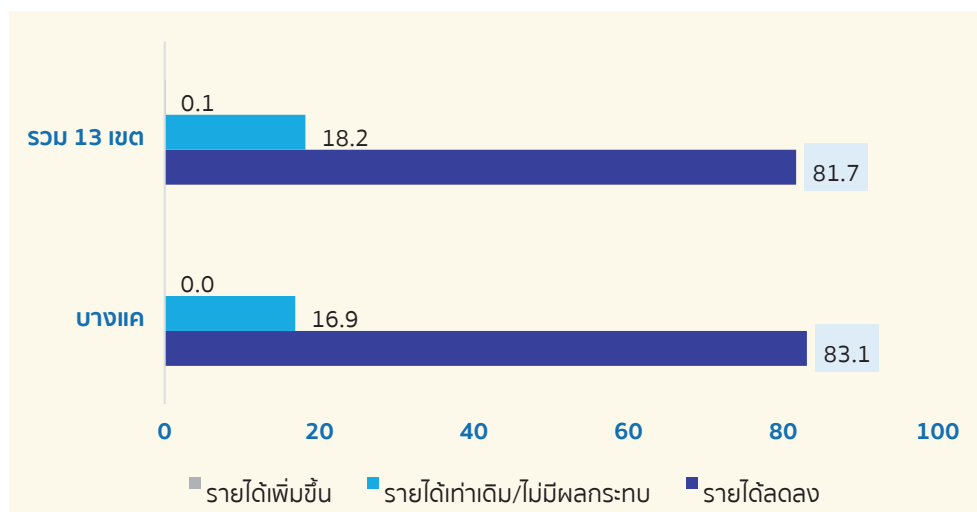
รูปภาพ 3.8: ร้อยละของครัวเรือนที่รายได้ครัวเรือนเพียงพอ/ไม่เพียงพอ

โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน

ในช่วงที่มีการระบาดของ โควิด-19 มีครัวเรือนในเขตบางแค ร้อยละ 83.1 ที่ระบุว่าครัวเรือนมีรายได้ลดลงอันเป็นผลกระทบจากการระบาดของโควิด-19 โดยเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาพรวม 13 เขตที่มีครัวเรือนร้อยละ 81.7 ได้รับผลกระทบดังกล่าว (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.9)

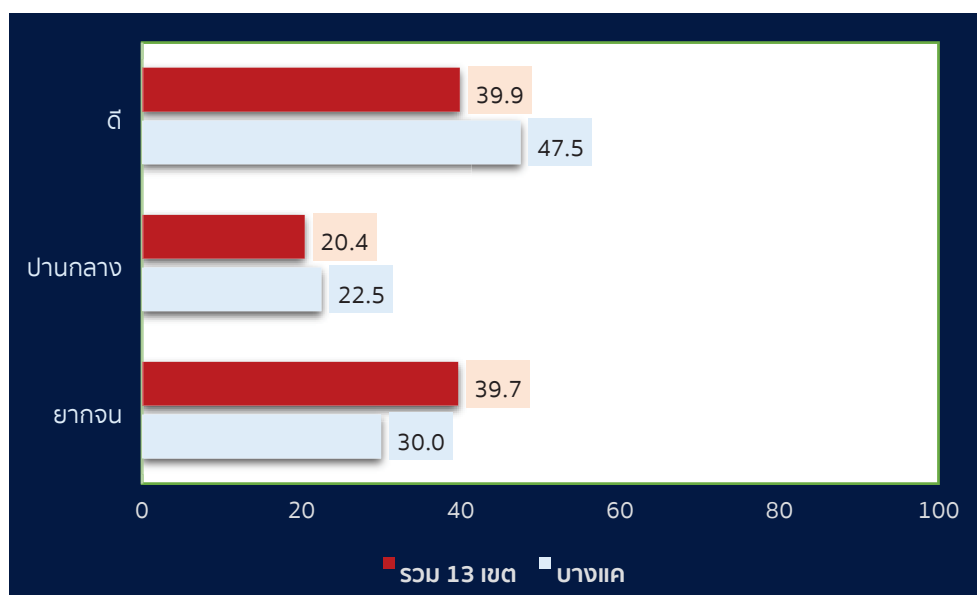
รูปภาพ 3.9: ร้อยละของครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบด้านรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19

เศรษฐฐานะของครัวเรือน

ดัชนีชี้วัดเศรษฐฐานะที่สร้างจากเครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในครัวเรือนแล้วแบ่งฐานะของครัวเรือนออกเป็นฐานะยากจน (เศรษฐฐานะต่ำ) ฐานะปานกลาง และฐานะดี (เศรษฐฐานะสูง) ในการสำรวจนี้พบว่าสัดส่วนของครัวเรือนฐานะดีในเขตบางแคมีร้อยละ 47.5 ซึ่งมากกว่าภาพรวม 13 เขตที่มีเพียงร้อยละ 39.9 ในขณะที่เดียวกันก็มีสัดส่วนครัวเรือนยากจนน้อยกว่าภาพรวม คือมีร้อยละ 30.0 ในขณะที่ภาพรวมมีถึงร้อยละ 39.7 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.10)

รูปภาพ 3.10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐฐานะครัวเรือน

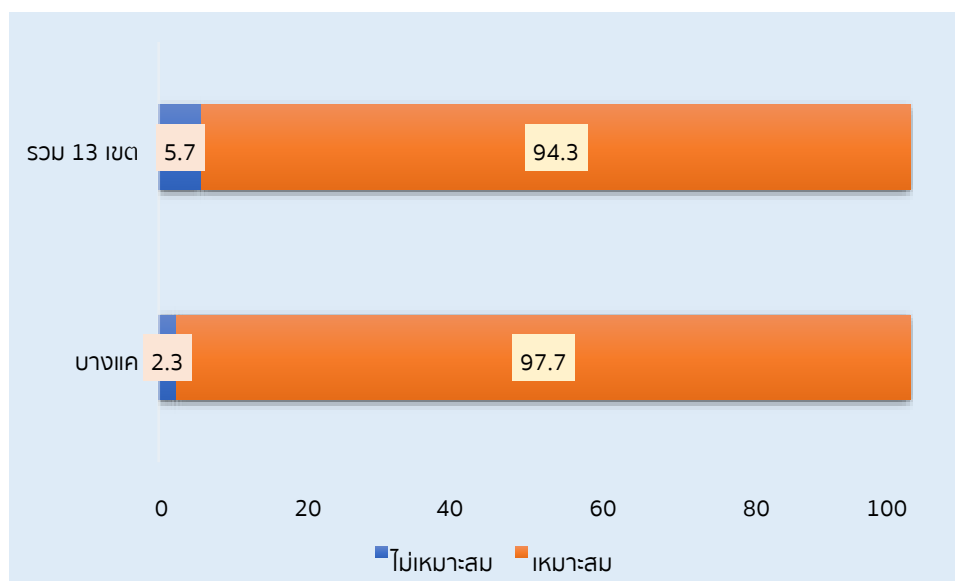
สิ่งแวดล้อมของครัวเรือน

ในการสำรวจนี้ได้เน้นสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนที่มักจะเกี่ยวข้องกับการหกล้มของผู้สูงอายุ ซึ่งประกอบด้วย แสงสว่าง วัสดุกันลื่น ราวจับ ประตูบานเลื่อน และพื้นต่างระดับ

ครัวเรือนที่มีแสงสว่างไม่เพียงพอ

ในการสำรวจครั้งนี้ พบว่า ในเขตบางแคนั้นครัวเรือนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 97.7 มีแสงสว่างในห้องและทางเดิน ที่เพียงพอ (เหมาะสม) อย่างไรก็ตามมีเพียงร้อยละ 2.3 ของครัวเรือนเท่านั้น ที่มีครัวเรือนที่แสงสว่างไม่เพียงพอ(ไม่เหมาะสม) โดยทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าในด้านแสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้านนั้นเขตบางแคดีกว่าภาพรวม (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.11)

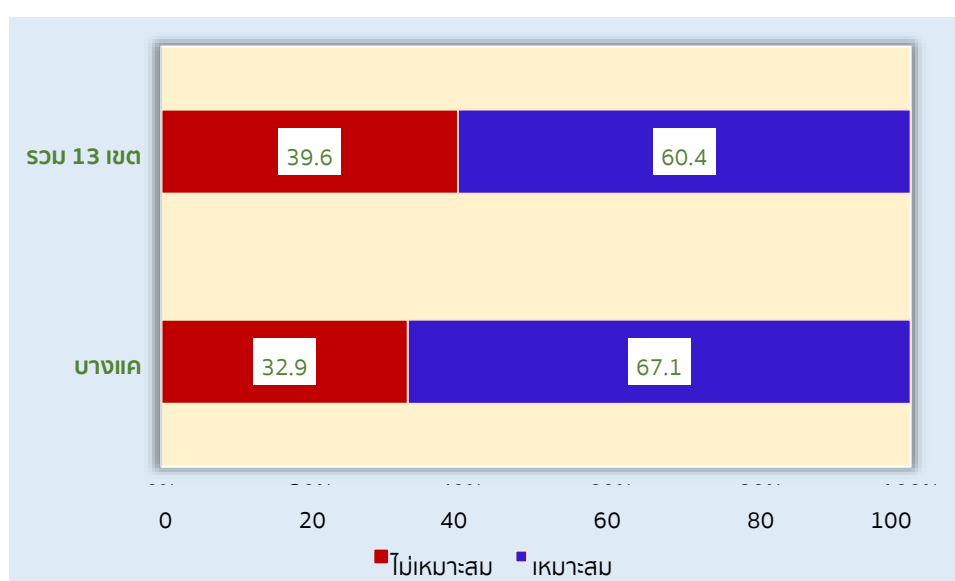
รูปภาพ 3.11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านแสงสว่าง

ครัวเรือนที่มีพื้นลื่น หรือไม่มีวัสดุปูกันลื่น

การหกล้มในบ้านของสมาชิกครัวเรือนอาจมาจากพื้นที่ลื่นเป็นสาเหตุ ในการสำรวจนี้ได้สอบถามตัวแทนครัวเรือนเกี่ยวกับสภาพของพื้นในห้องนอน ห้องน้ำ หรือทางเดิน ว่ามีพื้นที่ลื่น หรือไม่ได้ปูวัสดุกันลื่นหรือไม่ ในเขตบางแค พบว่า ร้อยละ 32.9 ระบุว่าพื้นมีที่ลื่นหรือไม่ได้ปูวัสดุกันลื่น (ไม่เหมาะสม) โดยมีสัดส่วนที่น้อยกว่าภาพรวมที่มีถึงร้อยละ 39.6 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.12)

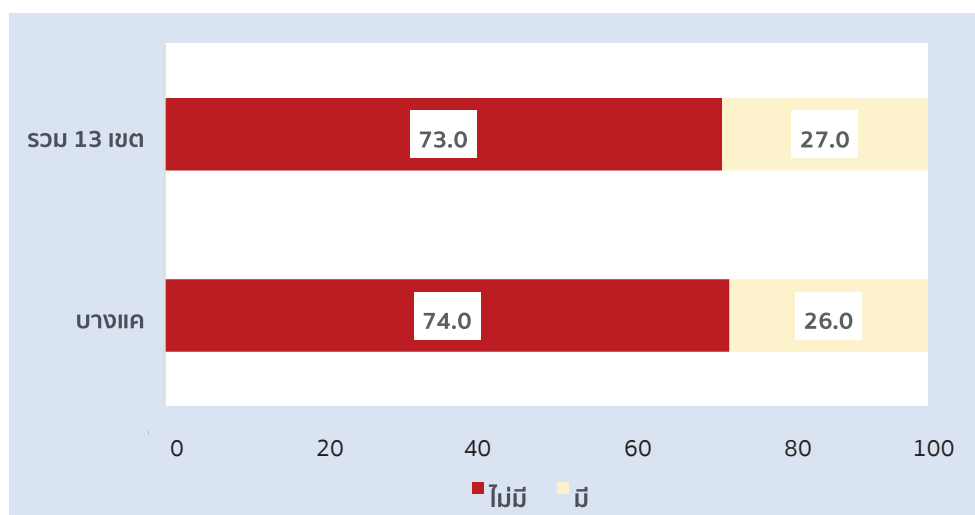
รูปภาพ 3.12: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเหมาะสมด้านสภาพพื้นใน
ห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

ครัวเรือนที่ไม่มีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

ในการพยุ่งตัวเพื่อลดการหกล้มภายในบ้าน ราวจับสามารถช่วยได้ในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้สูงอายุ ในการสำรวจนี้พบว่าครัวเรือนในเขตบางแคถึงร้อยละ 74.0 ที่ไม่มีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาพรวมที่มีร้อยละ 73.0 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.13)

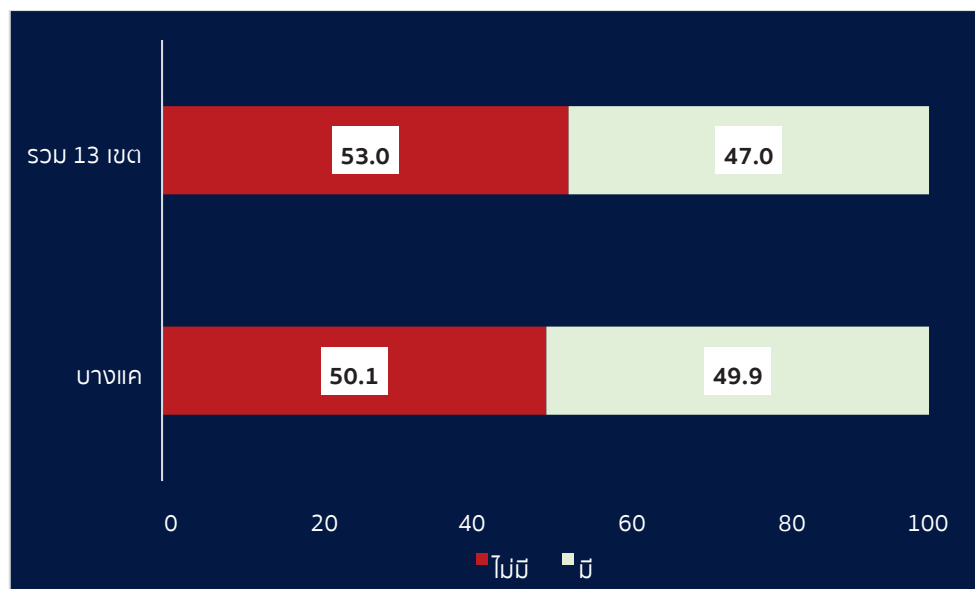
รูปภาพ 3.13: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีราวจับในห้องนอนหรือห้องน้ำหรือทางเดิน

ครัวเรือนที่ไม่มีประตูปานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง

ในส่วนของการที่ไม่มีประตูปานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้องในเขตบางแคมีสัดส่วนของครัวเรือนร้อยละ 50.1 ที่รายงาน ทั้งนี้เป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าการรายงานในภาพรวมที่ร้อยละ 53.0 รายงานว่าไม่มีประตูปานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.14)

รูปภาพ 3.14: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีประตูบานเลื่อน หรือบานประตูที่เปิดออกนอกห้อง

ครัวเรือนที่มีพื้นต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน

การมีพื้นต่างระดับอาจไม่เป็นผลดีนักต่อการอยู่อาศัย เพราะอาจเป็นสาเหตุของการสะดุดหกล้มได้ ในการสำรวจนี้มีครัวเรือนร้อยละ 81.5 ในเขตบางแคที่ระบุว่ามีพื้นต่างระดับในบ้านหรือบริเวณบ้าน ในขณะที่ภาพรวม 13 เขต มีเพียงร้อยละ 72.2 เท่านั้น (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.15)

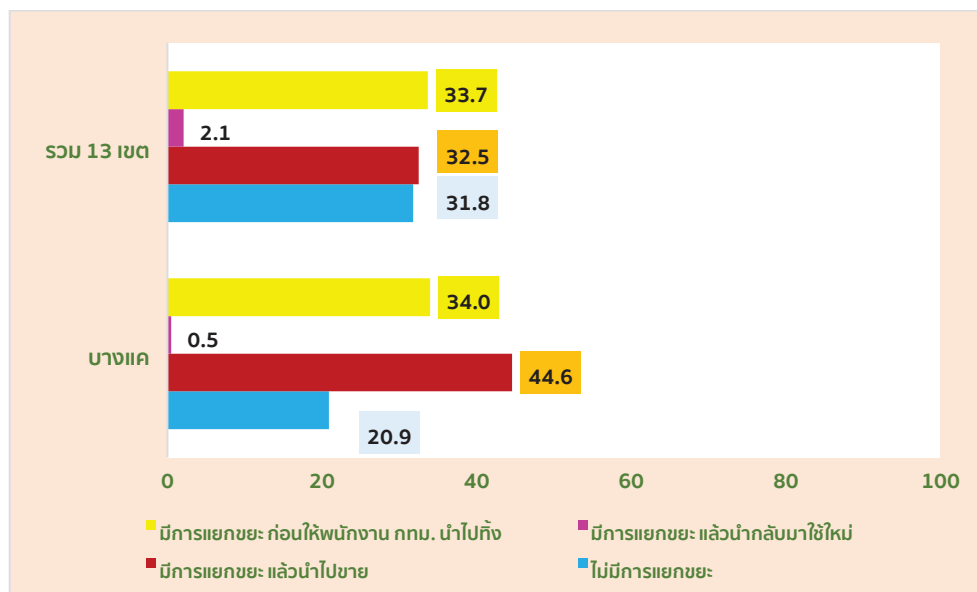
รูปภาพ 3.15: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมี/ไม่มีพื้นต่างระดับ

การแยกขยะ

การแยกขยะของครัวเรือนในเขตบางแค แม้ว่าครัวเรือนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 79.1 จะมีการแยกขยะ แต่ยังมีครัวเรือนอีกร้อยละ 20.9 ที่ไม่มีการแยกขยะ อย่างไรก็ตาม ยังเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่าการไม่แยกขยะของครัวเรือนในภาพรวมที่มีถึงร้อยละ 31.8 (รายละเอียดตามรูปภาพ 3.16)

รูปภาพ 3.16: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการแยกขยะ

ในส่วนนี้เป็นการนำเสนอผลสำรวจระดับบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ การทำงาน รายได้และการออม สุขภาพ การออกกำลังกายผลกระทบของโควิด-19 ต่อผู้สูงอายุ ภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุกับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคม รวมทั้งภาวะพึ่งพิงกับผลกระทบต่อผู้ดูแล

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ

การศึกษานี้รวบรวมข้อมูลผู้สูงอายุตัวอย่างอาศัยในเขตบางแค จำนวน 477 คน โดยที่ผู้สูงอายุหมายถึงบุคคลอายุ 60 ปีขึ้นไป และในกรณีบุคคลที่อยู่ในข่ายให้สัมภาษณ์ไม่สามารถให้ข้อมูลได้ด้วยตนเอง เนื่องจาก ความสูงอายุ การป่วย หรือมีภาวะพึ่งพิง ญาติ บุคคลในครอบครัวหรือผู้ดูแลเป็นผู้ให้ข้อมูลแทน ทั้งในลักษณะร่วมกันตอบ หรือว่าตอบแทนทั้งหมด การนำเสนอในส่วนนี้จะวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวมของผู้สูงอายุ และเปรียบเทียบการกระจายของข้อมูลตามกลุ่มอายุของผู้สูงอายุ คือ ผู้สูงอายุวัยต้น (อายุ 60-69 ปี) ผู้สูงอายุวัยกลาง (อายุ 70-79 ปี) และ ผู้สูงอายุวัยปลาย (อายุ 80 ปีขึ้นไป)

ข้อมูลในตาราง 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุตัวอย่าง เป็นผู้หญิง (ร้อยละ 56.8) มากกว่าผู้ชาย (ร้อยละ 43.2) โดยมีสัดส่วนของผู้หญิงในกลุ่มอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 60.4) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ในขณะที่สัดส่วนของผู้ชายในกลุ่มอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 45.0) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ผู้สูงอายุในการศึกษานี้ ส่วนมากอาศัยในครัวเรือนที่มีสมาชิก 3 คนหรือมากกว่า (ร้อยละ 79.7) ซึ่งสมาชิกในครัวเรือน อาจมีทั้งคู่สมรส ลูก-หลาน ญาติ หรือคนที่ไม่ใช่ญาติอยู่ร่วมด้วย อย่างไรก็ตามพบว่ามีผู้สูงอายุอีกประมาณร้อยละ 20 ที่อยู่คนเดียว หรืออยู่ตามลำพังกับคู่สมรส หรืออยู่กับบุคคลอื่นอีก 1 คนที่ไม่ใช่คู่สมรส โดยผู้สูงอายุ 60-69 ปี มีสัดส่วนของการอยู่คนเดียว (ร้อยละ 4.8) หรืออยู่กัน 2 คนกับคนอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรส (ร้อยละ 12.3) สูงที่สุด ในขณะที่สัดส่วนผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 4.3) ที่อยู่ตามลำพังกับคู่สมรสสูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ในภาพรวมประมาณเกือบสองในสาม (ร้อยละ 63.3) ของผู้สูงอายุในเขตบางแคมีสถานภาพสมรส คือแต่งงานมีคู่ รองลงมา คือ สถานภาพ หม้าย (ร้อยละ 25.3) และโสด (ร้อยละ 7.9) โดยผู้สูงอายุ

* ในการรายงานผลตัวเลขร้อยละที่เป็นทศนิยมอาจมีความแตกต่างจากในเล่มภาพรวม 13 เขต เนื่องมาจากการคำนวณที่ ใช้ฐานจำนวนตัวอย่างแตกต่างกัน (ตัวอย่างรวม 13 เขต หรือ ตัวอย่างรายเขต) และการปัดเศษทศนิยม

60-69 ปี มีสัดส่วนของการเป็นโสด (ร้อยละ 10.9) สูงที่สุด ผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 66.9) มีสัดส่วนของผู้สูงอายุที่แต่งงานมีคู่สูงที่สุด ในขณะที่ผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไปมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 52.9) มีสถานภาพเป็นหม้าย ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี

ผู้สูงอายุในเขตบางแค ร้อยละ 58.4 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา คือระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือตอนปลาย หรือ ปวช. (ร้อยละ 18.2) ไม่ได้เรียนหนังสือ (ร้อยละ 11.5) และระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ร้อยละ 9.7) โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 60.3) จบการศึกษาระดับประถมศึกษาสูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ในขณะที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 31.7) ไม่ได้เรียนหนังสือสูงที่สุด

ตาราง 4.1: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคม

ลักษณะทางประชากร/สังคม	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
เพศ (N=477)				
- ชาย	45.0	39.6	43.5	43.2
- หญิง	55.0	60.4	56.5	56.8
ลักษณะการอยู่อาศัยของผู้สูงอายุ (N=477)				
- อยู่คนเดียว	4.8	4.3	4.3	4.6
- อยู่ 2 คน กับคู่สมรส	4.1	4.3	1.4	3.8
- อยู่ 2 คน กับญาติหรือคนอื่น	12.3	11.5	11.6	11.9
- อยู่ 3 คนหรือมากกว่ากับญาติหรือคนอื่น	78.8	79.9	82.6	79.7
สถานภาพสมรส (N=471)				
- โสด	10.9	5.1	1.5	7.9
- สมรส	65.9	66.9	45.6	63.3
- หม้าย	17.6	26.5	52.9	25.3
- หย่า/แยก	5.6	1.5	-	3.6
การศึกษา (N=462)				
- ไม่ได้เรียน	8.0	8.8	31.7	11.5
- ประถมศึกษา (ป.4- ป.7)	58.6	60.3	54.0	58.4
- มัธยมศึกษาตอนต้น ถึงตอนปลาย (ม.1-ม.6) หรือ ปวช.	17.5	22.8	11.1	18.2
- อนุปริญญา ปวส. –ปวท.	3.4	0.7	-	2.2
- ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	12.5	7.4	3.2	9.7

การทำงาน

ส่วนนี้แสดงข้อมูลพื้นฐานด้านการทำงาน ความพร้อมและความต้องการทำงาน ข้อมูลในตาราง 4.2 แสดงให้เห็นว่า ร้อยละ 68.9 ของผู้สูงอายุในเขตบางแค ไม่ได้ทำงานหรือเกษียณอายุ โดยที่สัดส่วนของการไม่ได้ทำงานนี้เพิ่มขึ้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้น ส่วนกลุ่มที่ทำงานนั้น พบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุทำงานของตัวเองโดยไม่มีลูกจ้าง (ร้อยละ 12.8) รองลงมา ผู้สูงอายุทำงานรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 9.6) โดยผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 42.3) เป็นกลุ่มที่ยังคงทำงานอยู่มากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ผู้สูงอายุ ร้อยละ 45.7 ตอบว่าพร้อมที่จะทำงาน และร้อยละ 46.4 มีความต้องการทำงาน โดยผู้สูงอายุ 60-69 ปี มีความพร้อม (ร้อยละ 61.2) และต้องการทำงาน (ร้อยละ 62.4) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตาราง 4.2: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการทำงาน ความพร้อมและความต้องการทำงาน

การทำงาน	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
สถานภาพการทำงาน (N=470)				
- ไม่ได้ทำงาน-เกษียณ	57.7	78.7	94.0	68.9
- พนักงานในองค์กร	7.1	0.7	-	4.3
- นายจ้าง	1.9	0.7	-	1.3
- ทำงานส่วนตัวไม่มีลูกจ้าง	17.2	8.8	3.0	12.8
- ช่วยงาน-ธุรกิจครัวเรือน	3.0	1.5	3.0	2.6
- รับจ้างทั่วไป	12.4	8.8	-	9.6
- อื่นๆ*	0.7	0.7	-	0.6
ความพร้อมในการทำงาน (N=466)				
- ไม่พร้อม	38.8	65.9	91.2	54.3
- พร้อม	61.2	34.1	8.8	45.7
ความต้องการที่จะทำงาน (N=468)				
- ไม่ต้องการ	37.6	65.7	91.2	53.6
- ต้องการ	62.4	34.3	8.8	46.4

หมายเหตุ * สถานภาพการทำงาน อื่นๆ เช่น อาสาสมัคร/ อสม./ อส./ นายอาสา/ ช่วยงานวัด

รายได้และการออม

ส่วนต่อไปนี้จะเสนอข้อมูลด้านรายได้ของผู้สูงอายุที่ได้รับผ่านระบบสวัสดิการของรัฐ ความเพียงพอของรายได้ต่อการดำเนินชีวิตในแต่ละเดือน การออม และวิธีการจัดการเมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการเป็นอีกแหล่งรายได้ที่ผู้สูงอายุควรได้รับตามสิทธิ โดยที่เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นสวัสดิการที่รัฐบาลจัดให้แก่ผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป และเบี้ยผู้พิการจัดให้สำหรับทุกคนที่มีความบกพร่องหรือพิการด้านใดด้านหนึ่งตามคำจำกัดความสากล ซึ่งเป็นอีกแหล่งรายได้ที่ผู้สูงอายุควรได้รับตามสิทธิ อย่างไรก็ตามได้หมายความว่า ผู้สูงอายุทุกคนจะได้รับโดยอัตโนมัติ การได้รับ/หรือไม่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่รัฐบาลกำหนดและความสมัครใจของผู้สูงอายุที่จะยื่น/ไม่ยื่นขอรับความช่วยเหลือจากรัฐก็ได้ การศึกษานี้ พบว่า ผู้สูงอายุในเขตบางแค ร้อยละ 83.5 ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นประจำทุกเดือน และ ประมาณร้อยละ 8 ของผู้สูงอายุได้รับเบี้ยผู้พิการ โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (ร้อยละ 88.2) สูงกว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุกลุ่มอื่นๆ และผู้สูงอายุ 70-79 ปี ได้รับเบี้ยผู้พิการ (ร้อยละ 10.9) สูงกว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (รายละเอียดตาม ตาราง 4.3)

ตาราง 4.3: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ

เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ/เบี้ยผู้พิการ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
การได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (N=473)				
- ไม่ได้รับ	19.4	13.1	11.8	16.5
- ได้รับ	80.6	86.9	88.2	83.5
การได้รับเบี้ยผู้พิการ (N=473)				
- ไม่ได้รับ	93.7	89.1	89.7	91.8
- ได้รับ	6.3	10.9	10.3	8.2

ประมาณร้อยละ 35 ของผู้สูงอายุในเขตบางแค ตอบว่ารายได้ที่ตนเองได้รับนั้นไม่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิตในแต่ละเดือน โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 35.8) สูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 34.8) และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 33.8) ยิ่งไปกว่านั้นพบว่าผู้สูงอายุถึงร้อยละ 58.2 ไม่มีการออม ซึ่งผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 58.8) ไม่มีการออมมากที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ส่วนวิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน พบว่า

ผู้สูงอายุร้อยละ 54.9 ใช้วิธีการขอเงินจากลูกหรือคนในครอบครัวหรือญาติมากที่สุด รองลงมาคือ ใช้เงินออมของตนเอง (ร้อยละ 29.4) และกู้ยืมเงินนอกระบบเสียดอกเบี้ย (ร้อยละ 7.2) เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเมื่อมีเรื่องฉุกเฉินเกี่ยวกับการเงิน (รายละเอียดตาม ตาราง 4.4)

ตาราง 4.4: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ การออม และวิธีที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน

รายได้/การออม	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ความเพียงพอของรายได้ของตนเอง (N=469)				
- เพียงพอ และมีเหลือเก็บ	18.6	22.6	26.5	20.9
- เพียงพอ แต่ไม่มีเหลือเก็บ	46.6	41.6	39.7	44.1
- ไม่เพียงพอ	34.8	35.8	33.8	35.0
การออม (N=471)				
- ไม่มี	58.8	58.1	55.9	58.2
- มี	41.2	41.9	44.1	41.8
วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน (N=472)				
- ใช้เงินออมของตนเอง	28.4	32.4	27.9	29.4
- กู้ยืมนอกระบบไม่เสียดอกเบี้ย	1.5	1.5	1.5	1.5
- กู้ยืมนอกระบบเสียดอกเบี้ย	7.5	7.4	5.9	7.2
- กู้ในระบบ	5.6	4.4	0.0	4.4
- ขอเงินจากลูกหรือคนในครอบครัว/ญาติ	53.7	52.9	63.2	54.9
- อื่นๆ*	3.4	1.5	1.5	2.5

หมายเหตุ * วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงินอื่นๆ เช่น ค้างชำระ ประหยัด/ใช้บัตรเครดิต ยังไม่ได้คิด/ไม่รู้

สุขภาพ

ส่วนต่อไปนี้จะแสดงข้อมูลของผู้สูงอายุที่มีสิทธิประกันสุขภาพ หรือคือสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย โดยไม่ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลเองทั้งหมด หรือเสียบางส่วน พบว่า ผู้สูงอายุประมาณร้อยละ 59 มีสิทธิประกันสุขภาพผ่านระบบบัตรทอง (หรือบัตร 30 บาท) และประมาณร้อยละ 21 และ 9 มีสวัสดิการการรักษาพยาบาลจากระบบข้าราชการบำนาญ และ ระบบประกันสังคมตามลำดับ ในขณะที่ประมาณร้อยละ 3 ของผู้สูงอายุไม่มีสิทธิประกันสุขภาพใดๆ (รายละเอียดตามตาราง 4.5)

เมื่อวิเคราะห์ถึงความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพ พบว่า ประมาณร้อยละ 49 ของผู้สูงอายุให้ข้อมูลว่า สิทธิประกันสุขภาพที่มีนั้นครอบคลุมการรักษาพยาบาลได้ทั้งหมด และมีประมาณร้อยละ 30 ตอบว่า ครอบคลุมได้บางส่วน โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 49.3) ที่ตอบว่า สิทธิประกันสุขภาพที่มีนั้นครอบคลุมการรักษาพยาบาลได้บางส่วนสูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 70-79 ปี แต่ที่น่าสนใจ คือ มีผู้สูงอายุถึงร้อยละ 20.6 ที่ไม่ได้ใช้สิทธิการรักษาพยาบาลจากสิทธิประกันสุขภาพหลัก โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 26.2) ที่ไม่ได้ใช้สิทธิประกันสุขภาพที่ตนเองถืออยู่ ซึ่งสูงกว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (รายละเอียดตามตาราง 4.5)

ตาราง 4.5: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของสิทธิประกันสุขภาพ และความครอบคลุม

สิทธิประกันสุขภาพ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
สิทธิประกันสุขภาพหลัก (N=471)				
- ไม่มีสิทธิประกันสุขภาพ	3.4	2.2	2.9	3.0
- ประกันสังคม	14.2	3.7	1.5	9.3
- บัตรทอง	61.0	59.6	50.0	59.0
- บัตรผู้พิการ	2.6	5.1	4.4	3.6
- ข้าราชการบำนาญ	14.2	27.2	33.8	20.8
- อื่นๆ*	4.5	2.2	7.4	4.2
ความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก (N=461)				
- ไม่ครอบคลุม	0.8	-	-	0.4
- ครอบคลุมได้บางส่วน	22.7	33.6	49.3	29.7
- ครอบคลุม	50.4	51.5	40.3	49.2
- ไม่ได้ใช้สิทธิประกันสุขภาพหลัก	26.2	14.9	10.4	20.6

หมายเหตุ *สิทธิประกันสุขภาพหลักอื่นๆ เช่น ประกันสุขภาพบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ

ตาราง 4.6 แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนผู้สูงอายุที่มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรังประเภทต่าง ๆ ที่พบได้บ่อยในการศึกษา 5 อันดับแรก ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด/เส้นเลือดหัวใจ และโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก และผู้ที่มีจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรังตั้งแต่ 1 โรคขึ้นไป โดยพบว่าผู้สูงอายุที่มีโรค/และมีจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มมากขึ้นเมื่ออายุสูงขึ้น โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ที่ตอบว่ามีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1 ถึง 5 โรคสูงที่สุด เช่น ผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 33.8) ตอบว่ามีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1 โรค ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี ที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

เมื่อวิเคราะห์เป็นรายโรค พบว่า ผู้สูงอายุเป็นโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 53.7) เป็นสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมา คือ โรคเบาหวาน (ร้อยละ 28.8) โรคไขมันในเลือดสูง (ร้อยละ 28.5) โรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก (ร้อยละ 3.8) และโรคหัวใจขาดเลือด/เส้นเลือดหัวใจ (ร้อยละ 3.2) และเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุของผู้สูงอายุ พบว่า ผู้สูงอายุ 80 ปี ขึ้นไป มีสัดส่วนของการเป็นโรคความดันโลหิตสูง (ร้อยละ 69.1) โรคเบาหวาน (ร้อยละ 36.8) และโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก (ร้อยละ 8.8) สูงที่สุดเมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี ในขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุ 70-79 ปี พบว่า มีสัดส่วนของโรคไขมันในเลือดสูง (ร้อยละ 35.8) และโรคหัวใจขาดเลือด/เส้นเลือดหัวใจ (ร้อยละ 3.6) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตาราง 4.6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
จำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (N=473)				
- ไม่มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	39.2	29.9	16.2	33.2
- 1 โรค	32.5	27.0	33.8	31.1
- 2 โรค	18.3	24.1	36.8	22.6
- 3 โรค	7.8	16.8	8.8	10.6
- 4 โรค	2.2	2.2	4.4	2.5
- 5 โรค*	-	-	-	-
เบาหวาน (N=473)				
- ไม่เป็น	75.7	66.4	63.2	71.2
- เป็น	24.3	33.6	36.8	28.8

ตาราง 4.6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (ต่อ)

โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ความดันโลหิตสูง (N=473)				
- ไม่เป็น	52.6	41.6	30.9	46.3
- เป็น	47.4	58.4	69.1	53.7
หัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ (N=473)				
- ไม่เป็น	97.0	96.4	97.1	96.8
- เป็น	3.0	3.6	2.9	3.2
หลอดเลือดสมองตีบหรือแตก (N=473)				
- ไม่เป็น	97.8	95.6	91.2	96.2
- เป็น	2.2	4.4	8.8	3.8

หมายเหตุ * 5 โรค หมายถึง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ และโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก

ในเขตบางแคประมาณร้อยละ 13 ของผู้สูงอายุมีความบกพร่องหรือพิการประเภทใดประเภทหนึ่งใน 7 ด้าน คือ ด้านการมองเห็น ด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย ด้านสติปัญญา/ปัญญาอ่อน ด้านการเคลื่อนไหว ด้านการเรียนรู้ ด้านจิตใจหรือพฤติกรรม และออทิสติก โดยที่พบว่ายิ่งอายุของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นผู้สูงอายุก็มีโอกาสที่จะมีความบกพร่องหรือพิการเพิ่มขึ้นด้วย นั่นคือมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป ที่มีความบกพร่องหรือพิการประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือในแต่ละประเภทของความบกพร่องหรือพิการนั้นสูงที่สุด เทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และอายุ 70-79 ปี อย่างไรก็ตาม พบว่า สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไปที่มีความบกพร่องหรือพิการด้านการเคลื่อนไหว (ร้อยละ 20.9) ด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย (ร้อยละ 11.9) สูงที่สุด แต่มีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 2.9) ที่รายงานว่ามีความบกพร่องหรือพิการด้านการมองเห็นสูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (รายละเอียดตาม ตาราง 4.7)

ตาราง 4.7: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่องหรือความพิการ

ความบกพร่อง/ความพิการ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
การมีความบกพร่องหรือความพิการ (N=471)				
- ไม่มี	91.4	82.5	76.1	86.6
- มี	8.6	17.5	23.9	13.4
ด้านการมองเห็น (N=470)				
- ไม่มี	99.6	97.1	100.0	98.9
- มี	0.4	2.9	-	1.1
ด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย (N=470)				
- ไม่มี	98.5	93.4	88.1	95.5
- มี	1.5	6.6	11.9	4.5
ด้านการเคลื่อนไหว (N=470)				
- ไม่มี	94.0	91.9	79.1	91.3
- มี	6.0	8.1	20.9	8.7

ส่วนต่อไปนี ตาราง 4.8 แสดงผลการประเมินระดับภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุ ด้วยดัชนี Barthel ที่เน้นการวัดเรื่องการทำกิจวัตรประจำวันพื้นฐานของผู้สูงอายุ ร่วมกับ การมีโรคเรื้อรัง หรือความพิการที่เป็นอุปสรรคต่อการทำกิจวัตรประจำวัน โดยจำแนกภาวะพึ่งพิงออกเป็น 3 ระดับ คือ ไม่มีภาวะพึ่งพิง มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง และมีภาวะพึ่งพิงสูง พบว่า ผู้สูงอายุร้อยละ 3.6 ในเขตบางแคมีภาวะพึ่งพิงสูง ร้อยละ 26.0 มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง และเกินกว่าสองในสาม (ร้อยละ 70.4) เป็นผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง โดยที่สัดส่วนของผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป มีภาวะพึ่งพิงสูง (ร้อยละ 17.4) สูงที่สุดเมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 70-79 ปี

ระดับความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต ประเมินมาจากคำตอบของผู้สูงอายุเกี่ยวกับความรู้สึกหมดแรง ความรู้สึกเครียดประสาทเสีย ความรู้สึกสิ้นหวัง ความรู้สึกกระสับกระส่าย ความรู้สึกเศร้า ความรู้สึกที่ต้องใช้ความพยายามอย่างมากในการทำอะไรสักอย่าง และความรู้สึกว่าเป็นคนไร้ค่า พบว่า ร้อยละ 20.4 ของผู้สูงอายุในเขตบางแคมีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต โดยมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 21.5) มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตสูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป

ตาราง 4. 8: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต

ภาวะพึ่งพิง/สุขภาพจิต	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ระดับภาวะพึ่งพิง (N=477)				
- ไม่มีภาวะพึ่งพิง	77.3	66.2	52.2	70.4
- ภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	22.3	30.9	30.4	26.0
- ภาวะพึ่งพิง สูง	0.4	2.9	17.4	3.6
ความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต (N=416)				
- ไม่มี	79.1	78.5	83.9	79.6
- มี	20.9	21.5	16.1	20.4

ส่วนสุดท้ายของภาวะสุขภาพ (ตาราง 4.9) คือ ผลกระทบของผู้สูงอายุกับผู้ดูแล พบว่า ร้อยละ 47.1 ของผู้ดูแลผู้สูงอายุได้รับผลกระทบด้านการเงิน (ทั้งต่อตนเองหรือครอบครัว) โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาตามกลุ่มอายุ พบว่าเกินกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 52.1) ของผู้ดูแลได้รับผลกระทบด้านการเงินจากการดูแลผู้สูงอายุ 70-79 ปี สูงที่สุด เมื่อเทียบกับผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 45.1) และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 43.2) นอกจากนี้ พบว่า ร้อยละ 13.9 ของผู้ดูแลต้องลาออกจากงานเพื่อดูแลผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสัดส่วนของผู้ดูแล (ร้อยละ 19.4) ต้องลาออกจากงานเพื่อดูแลผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป สูงที่สุด เมื่อเทียบกับผู้ดูแลผู้สูงอายุ 60-69 ปี (ร้อยละ 11.5) และอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 12.2)

ตาราง 4. 9: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามผลกระทบจากการดูแลผู้สูงอายุ

ผลกระทบ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ด้านการเงินของผู้ดูแลหรือครอบครัว (N=136)				
- ไม่มี	54.9	47.9	56.8	52.9
- มี	45.1	52.1	43.2	47.1
ด้านการทำงาน- ผู้ดูแลลาออกจากงาน (N=137)				
- ไม่มี	88.5	87.8	80.6	86.1
- มี	11.5	12.2	19.4	13.9

การออกกำลังกาย

เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการออกกำลังกายในผู้สูงอายุในเขตบางแค ข้อมูลใน ตาราง 4.10 แสดงว่า มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 56.3) ของผู้สูงอายุ มีการออกกำลังกายเป็นประจำ โดยกลุ่มผู้สูงอายุ 70-79 ปี (ร้อยละ 61.3) มีการออกกำลังกายเป็นประจำสูงที่สุด และเมื่อถามถึงสถานที่ออกกำลังกาย เน้นสถานที่ออกกำลังกายที่กรุงเทพมหานครจัดไว้ให้ พบว่า มีการใช้น้อยมาก คือมีเพียงร้อยละ 0.8 ของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำ ไปออกกำลังกายที่ศูนย์กีฬา ร้อยละ 5.7 ใช้สวนสาธารณะ และร้อยละ 3.8 ออกกำลังกายที่ลานกีฬาของกรุงเทพมหานคร ส่วนที่เหลือใช้สถานที่ออกกำลังกายที่อื่นๆ เช่น ภายในหรือบริเวณบ้านของตนเอง

สาเหตุหลักที่ทำให้ผู้สูงอายุไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำนั้น เนื่องมาจากสุขภาพร่างกายที่ไม่อำนวย (ร้อยละ 41.9) รองลงมาคือ การคิดว่าการทำงานบ้าน ปลูกต้นไม้ ทำสวน ก็เป็นการออกกำลังกายแล้ว (ร้อยละ 25.1) รวมทั้งผู้สูงอายุ คิดว่าการทำงานประจำก็เป็นการออกกำลังกายที่เพียงพอแล้ว (ร้อยละ 15.8) และอ้างว่าไม่มีเวลาออกกำลังกาย (ร้อยละ 11.8)

ตาราง 4.10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกาย สถานที่ออกกำลังกาย และเหตุผลที่ไม่ได้ออกกำลังกาย

การออกกำลังกาย	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
การออกกำลังกายเป็นประจำ (N=471)				
- ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ	45.7	38.7	46.3	43.7
- ออกกำลังกายเป็นประจำ	54.3	61.3	53.7	56.3
ศูนย์กีฬา สังกัดกรุงเทพมหานคร * (N=265)				
- ไม่ได้ใช้	98.6	100.0	100.0	99.2
- ใช้	1.4	-	-	0.8
สวนสาธารณะ ของกรุงเทพมหานคร* (N=265)				
- ไม่ได้ใช้	93.8	94.0	97.2	94.3
- ใช้	6.2	6.0	2.8	5.7

ตาราง 4.10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกาย สถานที่ออกกำลังกาย และเหตุผลที่ไม่ได้ออกกำลังกาย (ต่อ)

การออกกำลังกาย	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ลานกีฬา ของกรุงเทพมหานคร* (N=265)				
- ไม่ได้ใช้	94.5	97.6	100.0	96.2
- ใช้	5.5	2.4	-	3.8
เหตุผลหลักที่ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ(N=203)				
- ไม่มีเวลา	15.8	9.6	-	11.8
- คิดว่าทำงานก็เพียงพอแล้ว	21.7	7.7	6.5	15.8
- สุขภาพร่างกายไม่อำนวย	27.5	53.8	77.4	41.9
- ทำงานบ้าน/ ทำสวนในบ้าน/ ปลุกต้นไม้	29.2	23.1	12.9	25.1
- อื่น ๆ **	5.8	5.8	3.2	5.4

หมายเหตุ * จำนวนร้อยละ จากกลุ่มผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำเท่านั้น

**เหตุผลหลักที่ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ อื่นๆ เช่น ขาดอุปกรณ์ออกกำลังกาย

ไม่ชอบออกกำลังกาย ขี้เกียจ และจำนวนร้อยละจากกลุ่มผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำเท่านั้น

ผลกระทบของโควิด-19

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมในช่วงแรกของการแพร่ระบาดของโควิด-19 การศึกษาครั้งนี้ ได้ถามถึงผลกระทบของโควิด-19 ต่อผู้สูงอายุในสามด้านหลักๆ พบว่า ร้อยละ 6.8 ของผู้สูงอายุตอบว่า ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพร่างกาย เช่น ประสบความยากลำบากในการไปหาหมอตามนัด หรือรับยาในกรณีที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ร้อยละ 35.7 ได้รับผลกระทบด้านสุขภาพจิตใจ และร้อยละ 47.6 ตอบว่า โควิด-19 ทำให้รายได้ของตนเองลดลง ในขณะที่รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น โดยสัดส่วนของผู้สูงอายุ 60-69 ปี ตอบว่าได้รับผลกระทบด้านสุขภาพร่างกาย (ร้อยละ 8.2) หรือด้านสุขภาพจิตใจ (ร้อยละ 39.9) หรือด้านรายได้ของตนเองลดลงในขณะที่รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 53.0) สูงที่สุด เมื่อเทียบกับสัดส่วนของผู้สูงอายุ 70-79 ปี และผู้สูงอายุ 80 ปีขึ้นไป (รายละเอียดตามตาราง 4.11)

ตาราง 4.11: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19

ผลกระทบ	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69	70-79	80+	
ด้านสุขภาพร่างกาย (N=473)				
- ไม่มี	91.8	95.6	94.1	93.2
- มี	8.2	4.4	5.9	6.8
ด้านสุขภาพจิตใจ (N=473)				
- ไม่มี	60.1	66.4	76.5	64.3
- มี	39.9	33.6	23.5	35.7
ด้านรายได้ลดลง/รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น (N=473)				
- ไม่มี	47.0	53.3	72.1	52.4
- มี	53.0	46.7	27.9	47.6

ภาวะพึ่งพิงกับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคม

ส่วนต่อไปนี้เป็น การแสดงให้ เห็นถึงผู้สูงอายุในกลุ่มภาวะพึ่งพิงต่าง ๆ กับมิติด้านเศรษฐกิจ-สังคม ตาราง 4.12 แสดงให้ เห็นถึงผู้สูงอายุในกลุ่มภาวะพึ่งพิงระดับต่าง ๆ กับเศรษฐกิจของครัวเรือนพบว่า ประมาณครึ่งหนึ่งของผู้สูงอายุในทั้ง 3 กลุ่มคือในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงสูงร้อยละ 47.1 ผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลางร้อยละ 50.0 และผู้สูงอายุกลุ่มที่ไม่มีภาวะพึ่งพิงร้อยละ 49.7 อาศัยอยู่ในครัวเรือนที่มีเศรษฐกิจดี

อย่างไรก็ตามมีผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงสูงร้อยละ 29.4 ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลางร้อยละ 26.6 และผู้สูงอายุที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง ร้อยละ 22.2 อาศัยอยู่ในครัวเรือนที่มีฐานะยากจน

ตาราง 4.12: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และเศรษฐกิจของครัวเรือน (N=475)

เศรษฐกิจ	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ยากจน	22.2	26.6	29.4	23.6
- ปานกลาง	28.1	23.4	23.5	26.7
- ดี	49.7	50.0	47.1	49.7

ตาราง 4.13 ชี้ให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึงพิงระดับต่างกัน มีการรายงานถึงความเพียงพอ/ไม่เพียงพอของรายได้ในครัวเรือนแตกต่างกัน โดยที่ผู้สูงอายุกลุ่มที่มีภาวะพึงพิงสูง (ร้อยละ 47.1) รายงานว่ารายได้ครัวเรือนที่ได้รับแต่ละเดือนไม่เพียงพอ ในสัดส่วนที่สูงที่สุด รองลงมา คือ ผู้สูงอายุกลุ่มที่มีภาวะพึงพิงต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 35.5) ส่วนผู้สูงอายุกลุ่มที่ไม่มีภาวะพึงพิงระบุในสัดส่วนต่ำสุดที่ร้อยละ 24.2

ตาราง 4.13: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึงพิง และความเพียงพอของรายได้ ครัวเรือน (N=476)

รายได้ครัวเรือน	ภาวะพึงพิง			รวม
	ไม่มีภาวะ พึงพิง	มีภาวะพึงพิง ต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึงพิง สูง	
- เพียงพอ	75.8	64.5	52.9	72.1
- ไม่เพียงพอ	24.2	35.5	47.1	27.9

ตาราง 4.14 แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึงพิงระดับต่าง ๆ กัน ได้รับเบี้ยผู้พิการแตกต่างกัน ทั้งนี้ พบว่าผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิงสูงได้รับเบี้ยผู้พิการ ร้อยละ 35.3 สูงที่สุด ส่วนผู้สูงอายุที่มีภาวะพึงพิงต่ำหรือปานกลางมีสัดส่วนของการได้รับเบี้ยผู้พิการ (ร้อยละ 26.8) รองลงมา

ตาราง 4.14: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึงพิง และการได้รับเบี้ย ผู้พิการ (N=473)

เบี้ยผู้พิการ	ภาวะพึงพิง			รวม
	ไม่มีภาวะ พึงพิง	มีภาวะพึงพิง ต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึงพิง สูง	
- ไม่ได้รับ	100.0	73.2	64.7	91.8
- ได้รับ	-	26.8	35.3	8.2

ตาราง 4.15 แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึงพิงต่างกัน มีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตแตกต่างกัน ทั้งนี้ พบว่าผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึงพิงต่ำถึงปานกลางมีความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิตมากที่สุดร้อยละ 26.2 รองลงมาคือผู้สูงอายุในกลุ่มที่ไม่มีภาวะพึงพิง (ร้อยละ 18.5) และผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึงพิงสูง (ร้อยละ 14.3) ตามลำดับ

ตาราง 4.15: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต (N=416)

ปัญหาสุขภาพจิต	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ไม่มีความเสี่ยง	81.5	73.8	85.7	79.6
- มีความเสี่ยง	18.5	26.2	14.3	20.4

ภาวะพึ่งพิงกับผลกระทบต่อผู้ดูแล

ส่วนต่อไปนี้เป็น การนำเสนอผลกระทบต่อผู้ดูแลในการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีระดับภาวะพึ่งพิงต่างๆ กัน ทั้งในมิติด้านการเงิน และการทำงาน ตาราง 4.16 แสดงให้เห็นว่า ผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงต่างกันส่งผลกระทบด้านการเงินของผู้ดูแลหรือครอบครัวแตกต่างกัน โดยผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงในระดับสูง ร้อยละ 76.9 รายงานว่าได้รับผลกระทบด้านการเงินมากที่สุด รองลงมาคือผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงในระดับต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 57.4) ส่วนผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง มีร้อยละ 35.5 ที่รายงานผลกระทบดังกล่าว

ตาราง 4.16: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงของผู้สูงอายุและผลกระทบด้านการเงินของผู้ดูแลหรือครอบครัว (N=136)

ด้านการเงิน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
- ไม่มีผลกระทบ	64.5	42.6	23.1	52.9
- มีผลกระทบ	35.5	57.4	76.9	47.1

ตาราง 4.17 ชี้ให้เห็นว่าผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงระดับต่างๆ กัน มีผลกระทบต่อผู้ดูแลที่ต้องลาออกจากงานแตกต่างกัน ทั้งนี้มีสัดส่วนของผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงสูง (ร้อยละ 38.5) รายงานว่าได้รับผลกระทบจนต้องออกจากงาน สูงที่สุด ตามมาด้วยผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำถึงปานกลาง (ร้อยละ 20.0) และผู้ดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มที่ไม่มีภาวะพึ่งพิง (ร้อยละ 6.3) ตามลำดับ

**ตาราง 4.17: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบ
ด้านการทำงาน -การลาออกจากงาน (N=137)**

ด้านการทำงาน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะ พึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิง ต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิง สูง	
- ไม่มีผลกระทบ	93.7	80.0	61.5	86.1
- มีผลกระทบ	6.3	20.0	38.5	13.9

5

สรุปผลการสำรวจ

เขตบางแคมีครัวเรือนร้อยละ 58.5 ที่มีสมาชิกในครัวเรือนเป็นผู้สูงอายุ ซึ่งใกล้เคียงกับภาพรวมของการสำรวจ ส่วนประชากรแฝงนับว่าเป็นเขตที่มีสัดส่วนของครัวเรือนที่มีประชากรแฝงน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 38.1

ส่วนของเศรษฐกิจครัวเรือนของเขตบางแคนั้น ใกล้เคียงกับภาพรวมของ 13 เขต สำหรับด้านสิ่งแวดล้อมในครัวเรือน มีเพียงการมีพื้นที่ต่างระดับในครัวเรือนหรือบริเวณบ้านที่มีสัดส่วนที่สูงถึงร้อยละ 81.5 โดยสูงรองจากเขตทวีวัฒนา ซึ่งมีสัดส่วนสูงสุดในการสำรวจ (ร้อยละ 85.5) ส่วนด้านแสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้านไม่เพียงพอ (ร้อยละ 2.3) และสภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดินที่ลื่น/ไม่ปัดฝุ่นกันลื่น (ร้อยละ 32.9) นั้นมีสัดส่วนที่น้อยในการสำรวจนี้ และการไม่แยกขยะนั้นก็มีสัดส่วนที่น้อย (ร้อยละ 20.9) เช่นกัน

ในระดับบุคคลนั้น พบว่า เขตบางแคมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ (ร้อยละ 4.5) ที่มีความบกพร่องหรือพิการด้านการได้ยินหรือสื่อความหมาย สูงที่สุดใน 13 เขตนำร่อง และมีสัดส่วนของผู้สูงอายุ (ร้อยละ 8.7) ที่มีความบกพร่องหรือพิการด้านการเคลื่อนไหวสูงเป็นอันดับสอง รองจากเขตห้วยขวาง สัดส่วนของผู้สูงอายุ (ร้อยละ 26.0) ที่มีภาวะพึ่งพิงต่ำถึงปานกลาง สูงเป็นอันดับสอง รองจากเขตหนองจอก นอกจากนี้ยังมีสัดส่วนของผู้สูงอายุถึงประมาณ 1 ใน 5 (ร้อยละ 20.6) ที่ไม่ได้ใช้สิทธิประกันสุขภาพที่ตนเองถืออยู่ด้วย

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก:	ข้อมูลรายเขตเปรียบเทียบกับภาพรวม
ภาคผนวก ข:	ข้อมูลระดับครัวเรือน รายชุมชน
ภาคผนวก ค:	ข้อมูลระดับบุคคล รายชุมชน

ภาคผนวก ก

ข้อมูลรายละเอียดเปรียบเทียบกับภาพรวม

ตาราง ก1: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการมี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน

เขต	ทุกคนมีชื่อในทะเบียน	จำนวนสมาชิกครัวเรือนไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน				
		1 คน	2 คน	3 คน ขึ้นไป	รวม	เฉลี่ย (คน:ครัวเรือน)
บางแค	62.0	16.5	7.7	13.9	38.1	0.9
รวม 13 เขต	55.8	19.1	10.9	14.2	44.2	1.0

ตาราง ก2: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป

เขต	ไม่มีผู้สูงอายุ	จำนวนผู้สูงอายุในครัวเรือน				
		1 คน	2 คน	3 คน ขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ	เฉลี่ย (คน:ครัวเรือน)
บางแค	41.5	32.3	23.7	2.5	58.5	0.8
รวม 13 เขต	40.9	36.0	20.3	2.9	59.2	0.8

ตาราง ก3: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้ป่วยเรื้อรังหรือพิการ

เขต	ไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	จำนวนผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการในครัวเรือน			
		1 คน	2 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	เฉลี่ย (คน:ครัวเรือน)
บางแค	45.8	31	23.2	54.2	0.8
รวม 13 เขต	47.5	32.6	19.9	52.5	0.8

ตาราง ก4: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้มีภาวะพึ่งพิง

เขต	ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	จำนวนมีผู้มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน			
		มีผู้มีภาวะพึ่งพิง 1 คน	มีผู้มีภาวะพึ่งพิง 2 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	เฉลี่ย (คน:ครัวเรือน)
บางแค	54.4	29.7	15.9	45.6	0.6
รวม 13 เขต	62.6	25.1	12.2	37.3	0.5

ตาราง ก5: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน

เขต	ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน		
	เพียงพอ และมีเหลือเก็บ	เพียงพอ แต่ไม่มีเหลือเก็บ	ไม่เพียงพอ
บางแค	21.6	46.8	31.7
รวม 13 เขต	18.9	48.1	33.1

ตาราง ก6: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนในช่วงสถานการณ์โควิด-19

เขต	โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน		
	รายได้ลดลง	รายได้เท่าเดิม/ไม่มีผลกระทบ	รายได้เพิ่มขึ้น
บางแค	83.1	16.9	-
รวม 13 เขต	81.7	18.2	0.1

ตาราง ก7: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน

เขต	เศรษฐกิจของครัวเรือน		
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง
บางแค	30.0	22.5	47.5
รวม 13 เขต	39.7	20.4	39.9

ตาราง ก8: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างในห้อง และทางเดินภายในบ้าน

เขต	แสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้าน	
	แสงสว่างไม่เพียงพอ	แสงสว่างเพียงพอ
บางแค	2.3	97.7
รวม 13 เขต	5.7	94.3

ตาราง ก9: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

เขต	สภาพพื้นในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	
	มีพื้นลื่นหรือไม่ป่วัสตุกันลื่น	มีพื้นไม่ลื่นหรือป่วัสตุกันลื่น
บางแค	32.9	67.1
รวม 13 เขต	39.6	60.4

ตาราง ก10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน

เขต	ราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน	
	ไม่มี	มี
บางแค	74.0	26.0
รวม 13 เขต	73.0	27.0

ตาราง ก11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิด ออกนอกห้อง

เขต	ห้องนอน หรือห้องน้ำ ที่ใช้ประตูบานเลื่อน หรือบานประตูที่เปิดออกนอกห้อง	
	ไม่มี	มี
บางแค	50.1	49.9
รวม 13 เขต	53.0	47.0

ตาราง ก12: ร้อยละของครัวเรือนจำแนกตามการมีพื้นที่ต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน

เขต	พื้นที่ต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน	
	ไม่มี	มี
บางแค	18.5	81.5
รวม 13 เขต	27.8	72.2

ตาราง ก13: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ

เขต	การแยกขยะ			
	ไม่มีการแยกขยะ	มีการแยกขยะแล้วนำไปขาย	มีการแยกขยะแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	มีการแยกขยะก่อนให้พนักงานกม. นำไปทิ้ง
บางแค	20.9	44.6	0.5	34.0
รวม 13 เขต	31.8	32.5	2.1	33.7

ภาคผนวก ข

ข้อมูลระดับครัวเรือน รายชุมชน*

ลักษณะประชากรในครัวเรือน

ตาราง ข1: จำนวนและร้อยละของครัวเรือน รายชุมชน

ชุมชน	ครัวเรือน				บุคคล		
	จำนวนครัวเรือนจากฐานข้อมูลของเขต	จำนวนครัวเรือนที่ผู้นำชุมชนติดต่อได้	จำนวนครัวเรือนที่รวบรวมข้อมูล	ร้อยละของครัวเรือนที่รวบรวมข้อมูลได้	ผู้สูงอายุ	ผู้ป่วยเรื้อรัง/ผู้พิการ	ผู้ดูแล
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	155	57	57	100.0	61	5	35
ศิริเกษมรวมใจ 50	485	228	201	88.2	216	30	90
ร่มเย็น	485	230	217	94.3	175	34	91
เลียบคลองบางแค	49	91	82	90.1	25	3	7
รวม	1,174	606	557	91.9	477	72	223

* จำนวนรวมของครัวเรือนชุมชนเดียวกันไม่เท่ากันในแต่ละตาราง เนื่องจากมีครัวเรือนบางส่วนไม่ได้ให้ข้อมูล

ตาราง ข2: ขนาดครัวเรือนและร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนสมาชิก ครัวเรือน รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนสมาชิกครัวเรือน				รวม	
	คนเดียว	2-4 คน	5 คนขึ้นไป	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	10.5	54.4	35.1	3.8	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	8.0	59.2	32.8	3.9	100.0	201
ร่มเย็น	4.6	62.2	33.2	4.0	100.0	217
เลียบคลองบางแค	8.5	81.7	9.8	3.0	100.0	82
รวม	7.0	63.2	29.8	3.8	100.0	557

ตาราง ข3: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการมี/ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนสมาชิกครัวเรือนที่มี/ ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน					รวม		
	ทุกคนมี ชื่อใน ทะเบียน	1 คนไม่ มีชื่อใน ทะเบียน บ้าน	2 คนไม่ มีชื่อใน ทะเบียน บ้าน	3 คน ขึ้น ไปไม่มีชื่อ ในทะเบียน บ้าน	รวมไม่ มีชื่อใน ทะเบียน บ้าน	เฉลี่ยไม่มี ชื่อใน ทะเบียน บ้าน (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาล ราชพิพัฒน์	50.0	20.0	7.5	22.5	50.0	1.2	100.0	40
ศิริเกษมรวมใจ 50	68.7	17.9	5.5	8.0	31.3	0.6	100.0	201
ร่มเย็น	52.3	17.3	10.3	20.1	47.7	1.3	100.0	214
เลียบคลอง บางแค	77.2	8.9	6.3	7.6	22.8	0.6	100.0	79
รวม	62.0	16.5	7.7	13.9	38.0	0.9	100.0	534

ตาราง ข4: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนผู้สูงอายุในครัวเรือน						รวม	
	ไม่มีผู้สูงอายุ	ผู้สูงอายุ 1 คน	ผู้สูงอายุ 2 คน	ผู้สูงอายุ 3 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้สูงอายุ	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	29.8	29.8	36.8	3.5	70.2	1.1	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	27.9	39.3	29.9	3.0	72.1	1.1	100.0	201
ร่มเย็น	44.7	31.3	21.2	2.8	55.3	0.8	100.0	217
เลียบคลองบางแค	74.4	19.5	6.1	-	25.6	0.3	100.0	82
รวม	41.5	32.3	23.7	2.5	58.5	0.9	100.0	557

ตาราง ข5: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามจำนวนเฉลี่ย และการไม่มี/มีผู้ป่วยเรื้อรัง หรือพิการ รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการในครัวเรือน						รวม	
	ไม่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 1 คน	มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 2 คนขึ้นไป	มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ 3 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้ป่วยเรื้อรัง/พิการ	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	57.1	28.6	12.5	1.8	42.9	0.6	100.0	56
ศิริเกษมรวมใจ 50	32.3	38.3	22.4	7.0	67.7	1.1	100.0	201
ร่มเย็น	41.2	32.4	22.2	4.2	58.8	0.9	100.0	216
เลียบคลองบางแค	82.9	11.0	6.1	-	17.1	0.2	100.0	82
รวม	45.8	31.0	18.9	4.3	54.2	0.6	100.0	555

ตาราง ข6: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตาม จำนวนเฉลี่ยและการไม่มี/มีผู้มีภาวะพึ่งพิง
รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนผู้มีภาวะพึ่งพิงในครัวเรือน					รวม	
	ไม่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	มีผู้มีภาวะพึ่งพิง 1 คน	มีผู้มีภาวะพึ่งพิง 2 คนขึ้นไป	รวมครัวเรือนที่มีผู้มีภาวะพึ่งพิง	เฉลี่ย (คน: ครัวเรือน)	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	54.8	33.3	11.9	45.2	0.6	100.0	42
ศิริเกษมรวมใจ 50	51.0	30.7	18.3	49.0	0.8	100.0	153
ร่มเย็น	55.1	29.4	15.4	44.9	0.6	100.0	136
เลียบคลองบางแค	72.7	18.2	9.1	27.3	0.4	100.0	22
รวม	54.4	29.7	15.9	45.6	0.7	100.0	353

เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน

ตาราง ข7: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน
รายชุมชน

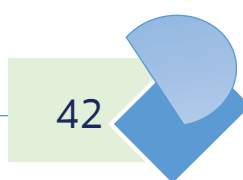
ชุมชน	ความเพียงพอของรายได้ครัวเรือน			รวม	
	เพียงพอ และมีเหลือเก็บ	เพียงพอ แต่ไม่มีเหลือเก็บ	ไม่เพียงพอ	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	17.9	35.7	46.4	100.0	56
ศิริเกษมรวมใจ 50	31.8	45.8	22.4	100.0	201
ร่มเย็น	15.2	48.8	35.9	100.0	217
เลียบคลองบางแค	15.9	51.2	32.9	100.0	82
รวม	21.6	46.8	31.7	100.0	556

ตาราง ข8: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามผลกระทบต่อรายได้ครัวเรือนในช่วงสถานการณ์โควิด-19 รายชุมชน

ชุมชน	โควิด-19 กับรายได้ครัวเรือน			รวม	
	รายได้ลดลง	รายได้เท่าเดิม/ไม่มีผลกระทบ	รายได้เพิ่มขึ้น	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	84.2	15.8	-	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	68.2	31.8	-	100.0	201
ร่มเย็น	90.7	9.3	-	100.0	216
เลียบคลองบางแค	98.8	1.2	-	100.0	81
รวม	83.1	16.9	-	100.0	555

ตาราง ข9: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามเศรษฐกิจของครัวเรือน รายชุมชน

ชุมชน	เศรษฐกิจของครัวเรือน			รวม	
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	40.4	31.6	28.1	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	23.9	17.9	58.2	100.0	201
ร่มเย็น	15.7	25.9	58.3	100.0	216
เลียบคลองบางแค	75.6	18.3	6.1	100.0	82
รวม	30.0	22.5	47.5	100.0	556

สิ่งแวดล้อมของครัวเรือน

ตาราง ข10: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามความเพียงพอของแสงสว่างในห้อง และทางเดินภายในบ้าน รายชุมชน

ชุมชน	แสงสว่างในห้องและทางเดินภายในบ้าน		รวม	
	แสงสว่างไม่เพียงพอ	แสงสว่างเพียงพอ	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	3.5	96.5	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	2.5	97.5	100.0	201
ร่มเย็น	1.4	98.6	100.0	217
เลียบคลองบางแค	3.7	96.3	100.0	82
รวม	2.3	97.7	100.0	557

ตาราง ข11: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามสภาพพื้นใน ห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน รายชุมชน

ชุมชน	สภาพพื้นใน ห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน		รวม	
	มีพื้นลื่นหรือไม่ปูวัสดุกันลื่น	มีพื้นไม่ลื่นหรือปูวัสดุกันลื่น	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาล ราชพิพัฒน์	54.4	45.6	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	11.4	88.6	100.0	201
ร่มเย็น	37.8	62.2	100.0	217
เลียบคลองบางแค	57.3	42.7	100.0	82
รวม	32.9	67.1	100.0	557

ตาราง ข12: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน รายชุมชน

ชุมชน	ราวจับในห้องนอน หรือห้องน้ำ หรือทางเดิน		รวม	
	ไม่มี	มี	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	77.2	22.8	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	82.6	17.4	100.0	201
ร่มเย็น	60.4	39.6	100.0	217
เลียบคลองบางแค	86.6	13.4	100.0	82
รวม	74.0	26.0	100.0	557

ตาราง ข13: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีประตูบานเลื่อน/ประตูที่เปิดออกนอกห้อง นอกห้อง รายชุมชน

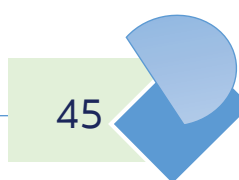
ชุมชน	ห้องนอน หรือห้องน้ำ ที่ใช้ประตูบานเลื่อน หรือบานประตูที่เปิดออกนอกห้อง		รวม	
	ไม่มี	มี	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	54.4	45.6	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	34.8	65.2	100.0	201
ร่มเย็น	51.2	48.8	100.0	217
เลียบคลองบางแค	81.7	18.3	100.0	82
รวม	50.1	49.9	100.0	557

ตาราง ข14: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีพื้นที่ต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน รายชุมชน

ชุมชน	พื้นที่ต่างระดับในตัวบ้านหรือบริเวณบ้าน		รวม	
	ไม่มี	มี	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	49.1	50.9	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	9.5	90.5	100.0	201
ร่มเย็น	15.2	84.8	100.0	217
เลียบคลองบางแค	28.0	72.0	100.0	82
รวม	18.5	81.5	100.0	557

ตาราง ข15: ร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามลักษณะการแยกขยะ รายชุมชน

ชุมชน	การแยกขยะ				รวม	
	ไม่มีการแยกขยะ	มีการแยกขยะแล้วนำไปขาย	มีการแยกขยะแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	มีการแยกขยะก่อนให้พนักงานกทม. นำไปทิ้ง	ร้อยละ	จำนวน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์	47.4	24.6	1.8	26.3	100.0	57
ศิริเกษมรวมใจ 50	13.9	70.1	1.0	14.9	100.0	201
ร่มเย็น	25.0	27.3	-	47.7	100.0	216
เลียบคลองบางแค	8.5	41.5	-	50.0	100.0	82
รวม	20.9	44.6	0.5	34.0	100.0	556

ภาคผนวก ค

ข้อมูลระดับบุคคล รายชุมชน*

ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้สูงอายุ

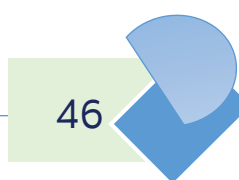
ตาราง ค1: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเพศ รายชุมชน

ชุมชน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	39.3	60.7	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=216)	44.4	55.6	100.0
ร่มเย็น (N=175)	44.0	56.0	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	36.0	64.0	100.0
รวม (N=477)	43.2	56.8	100.0

ตาราง ค2: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามกลุ่มอายุ รายชุมชน

ชุมชน	กลุ่มอายุ			รวม
	60-69 ปี	70-79 ปี	80 ปี ขึ้นไป	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	47.5	34.4	18.0	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=216)	46.3	34.3	19.4	100.0
ร่มเย็น (N=175)	69.1	22.3	8.6	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	76.0	20.0	4.0	100.0
รวม (N=477)	56.4	29.1	14.5	100.0

* จำนวนรวมของผู้สูงอายุในชุมชนเดียวกันไม่เท่ากันในแต่ละตาราง เนื่องจากมีผู้สูงอายุบางส่วนไม่ได้ให้ข้อมูล

ตาราง ค3: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามลักษณะการอยู่อาศัย รายชุมชน

ชุมชน	ลักษณะการอยู่อาศัย				รวม
	อยู่คนเดียว	อยู่ 2 คน กับคู่สมรส	อยู่ 2 คน กับญาติ หรือคนอื่น	อยู่ 3 คน หรือ มากกว่ากับ ญาติหรือ คนอื่น ๆ	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	8.2	4.9	11.5	75.4	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=216)	4.6	2.8	7.9	84.7	100.0
ร่มเย็น (N=175)	2.3	4.0	13.7	80.0	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	12.0	8.0	36.0	44.0	100.0
รวม (N=477)	4.6	3.8	11.9	79.7	100.0

ตาราง ค4: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพสมรส รายชุมชน

ชุมชน	สถานภาพสมรส				รวม
	โสด	สมรส	หม้าย	หย่า/แยก	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	11.5	72.1	16.4	-	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	6.6	62.7	28.3	2.4	100.0
ร่มเย็น (N=173)	8.7	63.0	23.1	5.2	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	4.0	48.0	36.0	12.0	100.0
รวม (N=471)	7.9	63.3	25.3	3.6	100.0

ตาราง ค5: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับการศึกษา รายชุมชน

ชุมชน	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่ได้เรียนหนังสือ	ประถมศึกษา (ป.4-ป.7)	มัธยมศึกษาตอนต้น-ตอนปลาย (ม.1-ม.6) และ ปวช.	อนุปริญญา ปวส. -ปวท.	ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=58)	5.2	70.7	12.1	5.2	6.9	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=209)	12.0	56.0	18.7	1.4	12.0	100.0
ร่มเย็น (N=170)	10.6	55.9	22.4	2.4	8.8	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	28.0	68.0	-	-	4.0	100.0
รวม (N=462)	11.5	58.4	18.2	2.2	9.7	100.0

การทำงาน

ตาราง ค 6: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามสถานภาพการทำงาน รายชุมชน

ชุมชน	สถานภาพการทำงาน							รวม
	ไม่ได้ทำงานหรือเกษียณ	พนักงานในองค์กร	นายจ้าง	ทำงานส่วนตัว ไม่มีลูกจ้าง	ช่วยงาน-ธุรกิจครัวเรือน	รับจ้างทั่วไป	อื่นๆ*	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=59)	78.0	1.7	-	6.8	1.7	11.9	-	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	74.5	3.3	0.5	10.4	4.2	6.1	0.9	100.0
ร่มเย็น (N=174)	59.2	6.9	2.9	17.2	1.1	12.1	0.6	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	68.0	-	-	16.0	-	16.0	-	100.0
รวม (N=470)	68.9	4.3	1.3	12.8	2.6	9.6	0.6	100.0

หมายเหตุ *สถานภาพการทำงานอื่นๆ เช่น อาสาสมัคร/ อสม./ อสส./ ทนายอาสา/ ช่วยงานวัด

ตาราง ค7: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความพร้อมและความต้องการทำงาน รายชุมชน

ชุมชน	ความพร้อมและความต้องการทำงาน *	
	มีความพร้อมทำงาน	มีความต้องการทำงาน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=60)	35.0	34.4
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	38.7	39.2
ร่มเย็น (N=169)	58.6	58.2
เลียบคลองบางแค (N=25)	44.0	56.0
รวม (N=466)	45.7	46.4

หมายเหตุ * เลือกนำเสนอเฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ตอบว่ามีความพร้อม และร้อยละของผู้สูงอายุที่ความต้องการทำงาน เท่านั้น

รายได้และการออม

ตาราง ค 8: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ รายชุมชน

ชุมชน	เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และเบี้ยผู้พิการ*	
	ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	ได้รับเบี้ยผู้พิการ
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	83.6	14.8
ชุมชนศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	81.6	8.0
ร่มเย็น (N=175)	85.1	5.7
เลียบคลองบางแค (N=25)	88.0	12.0
รวม (N=473)	83.5	8.2

หมายเหตุ * เลือกนำเสนอเฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และ ร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้พิการ เท่านั้น

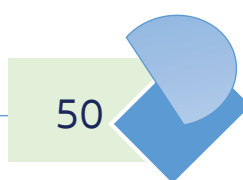

**ตาราง ค9: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเพียงพอของรายได้ของตนเอง
รายชุมชน**

ชุมชน	ความเพียงพอของรายได้			รวม
	เพียงพอ และมีเหลือเก็บ	เพียงพอ แต่ไม่มีเหลือเก็บ	ไม่เพียงพอ	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=60)	23.3	41.7	35.0	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	30.2	47.6	22.2	100.0
ร่มเย็น (N=172)	11.6	39.0	49.4	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	-	56.0	44.0	100.0
รวม (N=469)	20.9	44.1	35.0	100.0

ตาราง ค10: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออม รายชุมชน

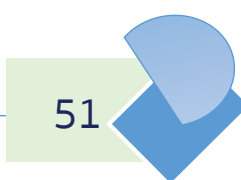
ชุมชน	การออม		รวม
	ไม่มี	มี	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=60)	31.7	68.3	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	59.0	41.0	100.0
ร่มเย็น (N=174)	61.5	38.5	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	92.0	8.0	100.0
รวม (N=471)	58.2	41.8	100.0

ตาราง ค11: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามวิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน รายชุมชน

ชุมชน	วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงิน						รวม
	ใช้เงิน ออมของ ตนเอง	กู้ยืมนอก ระบบไม่เสีย ดอกเบี้ย	กู้ยืมนอก ระบบเสีย ดอกเบี้ย	กู้ใน ระบบ	ขอเงินจากลูก หรือคนใน ครอบครัว/ ญาติ	อื่น ๆ*	
ข้างโรงพยาบาล ราชพิพัฒน์ (N=61)	59.0	4.9	6.6	8.2	21.3	-	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	34.0	0.5	5.7	0.5	57.5	1.9	100.0
ร่วมเย็น (N=175)	17.1	1.7	5.7	5.7	65.1	4.6	100.0
เลียบคลองบางแค (N=24)	4.2	-	33.3	20.8	41.7	-	100.0
รวม (N=472)	29.4	1.5	7.2	4.4	54.9	2.5	100.0

หมายเหตุ: * วิธีการที่ใช้เมื่อมีปัญหาฉุกเฉินด้านการเงินอื่นๆ เช่น ค้างชำระ ประหยัด/ใช้บัตรเครดิต
ยังไม่ได้คิด/ไม่รู้

สุขภาพ

ตาราง ค12: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน

ชุมชน	สิทธิประกันสุขภาพหลัก						รวม
	ไม่มีสิทธิ ประกัน สุขภาพ	ประกัน สังคม	บัตรทอง	บัตรผู้ พิการ	ข้าราชการ บำนาญ	อื่นๆ*	
ข้างโรงพยาบาล ราชพิพัฒน์ (N=60)	3.3	1.7	63.3	8.3	21.7	1.7	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	0.9	8.5	50.5	3.3	32.1	4.7	100.0
ร่มเย็น (N=174)	5.7	10.9	69.0	1.7	9.8	2.9	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	-	24.0	52.0	8.0	-	16.0	100.0
รวม (N=471)	3.0	9.3	59.0	3.6	20.8	4.2	100.0

หมายเหตุ *สิทธิประกันสุขภาพหลักอื่นๆ เช่น ประกันสุขภาพบริษัทเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ

ตาราง ค13: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก รายชุมชน

ชุมชน	ความครอบคลุมของสิทธิประกันสุขภาพหลัก				รวม
	ไม่ครอบคลุม	ครอบคลุมได้บางส่วน	ครอบคลุม	ไม่ใช้สิทธิประกันสุขภาพหลัก	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=59)	3.4	23.7	52.5	20.3	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=210)	-	36.2	44.3	19.5	100.0
ร่มเย็น (N=167)	-	26.3	53.3	20.4	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	-	12.0	56.0	32.0	100.0
รวม (N=461)	0.4	29.7	49.2	20.6	100.0

ตาราง ค14: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามจำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง รายชุมชน

ชุมชน	จำนวนโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง *						รวม
	ไม่มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	มี 1 โรค	มี 2 โรค	มี 3 โรค	มี 4 โรค	มี 5 โรค	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	32.8	29.5	26.2	9.8	1.6	-	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	28.8	29.7	24.5	13.2	3.8	-	100.0
ร่มเย็น (N=175)	37.7	33.1	20.6	6.9	1.7	-	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	40.0	32.0	12.0	16.0	-	-	100.0
รวม (N=473)	33.2	31.1	22.6	10.6	2.5	-	100.0

หมายเหตุ * 5 โรคไม่ติดต่อเรื้อรังในที่นี้ หมายถึงโรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด/เดินปอดจังหวัด และโรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก

ตาราง ค15: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

รายชุมชน

ชุมชน	การเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง*				
	เบาหวาน	ไขมันในเลือดสูง	ความดันโลหิตสูง	หัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ	หลอดเลือดสมองตีบหรือแตก
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	39.3	34.4	37.7	4.9	1.6
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	28.8	32.1	62.7	3.3	6.6
ร่มเย็น (N=175)	26.3	23.4	48.6	2.3	1.7
เลียบคลองบางแค (N=25)	20.0	20.0	52.0	4.0	-
รวม (N=473)	28.8	28.5	53.7	3.2	3.8

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอเฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด/เต้นผิดจังหวะ หรือ โรคหลอดเลือดสมองตีบหรือแตก เท่านั้น

ตาราง ค16: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความบกพร่อง หรือความพิการ รายชุมชน

ชุมชน	ความบกพร่องหรือความพิการ		รวม
	ไม่มี	มี	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=59)	74.6	25.4	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	89.2	10.8	100.0
ร่มเย็น (N=175)	87.4	12.6	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	88.0	12.0	100.0
รวม (N=471)	86.6	13.4	100.0

ตาราง ค17: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามประเภทของความบกพร่อง หรือ ความพิการ รายชุมชน

ชุมชน	ความบกพร่องหรือความพิการ*		
	การมองเห็น	การได้ยินหรือสื่อความหมาย	การเคลื่อนไหว
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=58)	3.4	12.1	12.1
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	0.5	3.3	8.5
ร่มเย็น (N=175)	1.1	3.4	8.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	-	4.0	8.0
รวม (N=470)	1.1	4.5	8.7

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอ เฉพาะ ร้อยละของผู้สูงอายุที่ตอบว่ามีความบกพร่องหรือความพิการด้านการมองเห็น หรือ ด้านการได้ยิน (หรือสื่อความหมาย) หรือด้านการเคลื่อนไหวเท่านั้น

ตาราง ค18: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิง รายชุมชน

ชุมชน	ระดับภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	มีภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	มีภาวะพึ่งพิงสูง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	67.2	31.1	1.6	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=216)	67.1	27.3	5.6	100.0
ร่มเย็น (N=175)	74.3	23.4	2.3	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	80.0	20.0	-	100.0
รวม (N=477)	70.4	26.0	3.6	100.0

ตาราง ค19: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน

ชุมชน	ความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต		รวม
	ไม่มี	มี	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=46)	69.6	30.4	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=200)	89.5	10.5	100.0
ร่มเย็น (N=147)	69.4	30.6	100.0
เลียบคลองบางแค (N=23)	78.3	21.7	100.0
รวม (N=416)	79.6	20.4	100.0

ตาราง ค20: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามผลกระทบของการดูแลผู้สูงอายุ ต่อผู้ดูแล หรือครอบครัว รายชุมชน

ชุมชน	ผลกระทบ*	
	ด้านการเงิน	ด้านการทำงาน
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=30)	33.3	3.3
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=52)	42.3	19.2
ร่มเย็น (N=49)	57.1	12.0
เลียบคลองบางแค (N=5)	80.0	40.0
รวม (N=136)	47.1	13.9

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอเฉพาะ ร้อยละของผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ได้รับผลกระทบด้านการเงิน (ของผู้ดูแล หรือครอบครัว) และที่ได้รับผลกระทบด้านการทำงาน คือ การที่ผู้ดูแลต้องลาออกจากงาน เท่านั้น

การออกกำลังกาย

ตาราง ค21: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามการออกกำลังกายเป็นประจำ รายชุมชน

ชุมชน	การออกกำลังกายเป็นประจำ *		รวม
	ไม่ได้ออกกำลังกายเป็นประจำ	ออกกำลังกายเป็นประจำ	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=60)	28.3	71.7	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)	40.6	59.4	100.0
ร่มเย็น (N=174)	47.7	52.3	100.0
เลียบคลองบางแค (N=25)	80.0	20.0	100.0
รวม (N=471)	43.7	56.3	100.0

หมายเหตุ *การออกกำลังกายเป็นประจำ หมายถึง การออกกำลังกายอย่างน้อย 3 วัน ต่อสัปดาห์

ตาราง ค22: ร้อยละของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายประจำ จำแนกตามการใช้สถานที่ออกกำลังกาย ในสังกัดกรุงเทพมหานคร รายชุมชน

ชุมชน	สถานที่ออกกำลังกาย *		
	ศูนย์กีฬา	สวนสาธารณะ	ลานกีฬา
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=43)	0.0	0.0	4.7
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=126)	0.8	2.4	0.0
ร่มเย็น (N=91)	1.1	12.1	8.8
เลียบคลองบางแค (N=5)	0.0	20.0	0.0
รวม (N=265)	0.8	5.7	3.8

หมายเหตุ *เลือกนำเสนอ เฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ออกกำลังกายเป็นประจำ และตอบว่าได้ไปใช้ ศูนย์กีฬา หรือสวนสาธารณะ หรือลานกีฬาในสังกัดกรุงเทพมหานคร เท่านั้น

**ตาราง ค23: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามเหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ
รายชุมชน**

ชุมชน	เหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ					รวม
	ไม่มีเวลา	คิดว่าทำงานก็เพียงพอแล้ว	สุขภาพร่างกายไม่อำนวย	ทำงานบ้าน/ ทำสวนในบ้าน/ ปลูกต้นไม้	อื่นๆ*	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=16)	18.8	43.8	25.0	6.3	6.3	100.0
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=86)	12.8	7.0	50.0	27.9	2.3	100.0
ร่มเย็น (N=81)	12.3	18.5	30.9	28.4	9.9	100.0
เลียบคลองบางแค (N=20)	-	20.0	65.0	15.0	-	100.0
รวม (N=203)	11.8	15.8	41.9	25.1	5.4	100.0

หมายเหตุ: * เหตุผลหลักที่ไม่ออกกำลังกายเป็นประจำ อื่นๆ เช่น ขาดอุปกรณ์กีฬา/ไม่ชอบออกกำลังกาย/ ขี้เกียจ

ผลกระทบของโควิด-19

ตาราง ค24: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามผลกระทบของโควิด-19 รายชุมชน

ชุมชน	ผลกระทบของโควิด-19ต่อผู้สูงอายุ		
	สุขภาพร่างกาย	สุขภาพจิตใจ	รายได้ลดลง/ รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)	9.8	18.0	60.7
ศิริเกษมรวมใจ 50 N=212)	2.8	27.8	40.6
ร่มเย็น (N=175)	11.4	50.3	50.9
เลียบคลองบางแค (N=25)	-	44.0	52.0
รวม (N=473)	6.8	35.7	47.6

หมายเหตุ * เลือกนำเสนอ เฉพาะร้อยละของผู้สูงอายุที่ตอบว่า ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ในด้านสุขภาพร่างกาย หรือ สุขภาพจิตใจ หรือด้านการเงิน (รายได้ลดลง/รายจ่ายเท่าเดิมหรือเพิ่มขึ้น) เท่านั้น

ภาวะพึงพิงกับมิติทางเศรษฐกิจ-สังคม

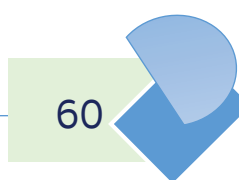
ตาราง ค25: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึงพิง และเศรษฐกิจของครัวเรือน รายชุมชน

เศรษฐกิจฐานะ	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)				
ยากจน	29.3	21.1	100.0	27.9
ปานกลาง	36.6	52.6	-	41.0
ดี	34.1	26.3	-	31.1
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=216)				
ยากจน	21.4	30.5	33.3	24.5
ปานกลาง	20.0	20.3	25.0	20.4
ดี	58.6	49.2	41.7	55.1
ร่มเย็น (N=173)				
ยากจน	13.3	14.6	-	13.3
ปานกลาง	36.7	17.1	25.0	31.8
ดี	50.0	68.3	75.0	54.9
เลียบคลองบางแค (N=25)				
ยากจน	70.0	100.0	-	76.0
ปานกลาง	15.0	-	-	12.0
ดี	15.0	-	-	12.0

**ตาราง ค26: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเพียงพอของรายได้
ครัวเรือน รายชุมชน**

รายได้ครัวเรือน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=60)				
เพียงพอ	55.0	57.9	100.0	56.7
ไม่เพียงพอ	45.0	42.1	-	43.3
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=216)				
เพียงพอ	89.7	66.1	58.3	81.5
ไม่เพียงพอ	10.3	33.9	41.7	18.5
ร่มเย็น (N=175)				
เพียงพอ	68.5	68.3	25.0	67.4
ไม่เพียงพอ	31.5	31.7	75.0	32.6
เลียบคลองบางแค (N=25)				
เพียงพอ	65.0	40.0	-	60.0
ไม่เพียงพอ	35.0	60.0	-	40.0

ตาราง ค27: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และการได้รับเบี้ยผู้พิการ

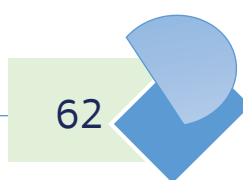
รายชุมชน

เบี้ยผู้พิการ	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิงสูง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=61)				
ไม่ได้รับ	100.0	57.9	-	85.2
ได้รับ	-	42.1	100.0	14.8
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=212)				
ไม่ได้รับ	100.0	79.3	58.3	92.0
ได้รับ	-	20.7	41.7	8.0
ร่วมเย็น (N=175)				
ไม่ได้รับ	100.0	75.6	100.0	94.3
ได้รับ	-	24.4	-	5.7
เลียบคลองบางแค (N=25)				
ไม่ได้รับ	100.0	40.0	-	88.0
ได้รับ	-	60.0	-	12.0

ตาราง ค28: ร้อยละของผู้สูงอายุ จำแนกตามภาวะพึ่งพิง และความเสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต รายชุมชน

ปัญหาสุขภาพจิต	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิงสูง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=46)				
ไม่มีความเสี่ยง	76.7	56.3	-	69.6
มีความเสี่ยง	23.3	43.8	-	30.4
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=200)				
ไม่มีความเสี่ยง	90.8	87.0	80.0	89.5
มีความเสี่ยง	9.2	13.0	20.0	10.5
ร่มเย็น (N=147)				
ไม่มีความเสี่ยง	69.6	66.7	100.0	69.4
มีความเสี่ยง	30.4	33.3	-	30.6
เลียบคลองบางแค (N=23)				
ไม่มีความเสี่ยง	89.5	25.0	-	78.3
มีความเสี่ยง	10.5	75.0	-	21.7

ภาวะพึ่งพิงกับผลกระทบต่อผู้ดูแล

ตาราง ค29: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบด้านการเงิน-ของผู้ดูแลหรือครอบครัว รายชุมชน

ด้านการเงิน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=30)				
ไม่มีผลกระทบ	86.7	50.0	-	66.7
มีผลกระทบ	13.3	50.0	100.0	33.3
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=52)				
ไม่มีผลกระทบ	81.8	45.0	30.0	57.7
มีผลกระทบ	18.2	55.0	70.0	42.3
ร่วมเย็น (N=49)				
ไม่มีผลกระทบ	47.2	36.4	-	42.9
มีผลกระทบ	52.8	63.6	100.0	57.1
เลียบคลองบางแค (N=5)				
ไม่มีผลกระทบ	33.3	-	-	20.0
มีผลกระทบ	66.7	100.0	-	80.0

**ตาราง ค30: ร้อยละของผู้ดูแล จำแนกตามระดับภาวะพึ่งพิงและผลกระทบต่อผู้ดูแลด้านการ
ทำงาน การออกจากงานรายชุมชน**

ด้านการทำงาน	ภาวะพึ่งพิง			รวม
	ไม่มีภาวะพึ่งพิง	ภาวะพึ่งพิงต่ำ-ปานกลาง	ภาวะพึ่งพิง สูง	
ข้างโรงพยาบาลราชพิพัฒน์ (N=30)				
ไม่มีผลกระทบ	93.3	100.0	100.0	96.7
มีผลกระทบ	6.7	-	-	3.3
ศิริเกษมรวมใจ 50 (N=52)				
ไม่มีผลกระทบ	100.0	70.0	60.0	80.8
มีผลกระทบ	-	30.0	40.0	19.2
ร่มเย็น (N=50)				
ไม่มีผลกระทบ	92.3	77.8	50.0	88.0
มีผลกระทบ	7.7	22.2	50.0	12.0
เลียบคลองบางแค (N=5)				
ไม่มีผลกระทบ	66.7	50.0	-	60.0
มีผลกระทบ	33.3	50.0	-	40.0

